

Vlaams
Parlement

vergadering **C14 – CUL2**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 7 oktober 2010

INHOUD

Interpellatie van de heer Wim Wienen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verschillende engagements ten aanzien van de FIFA opgenomen in het zogenaamde bidbook voor de organisatie van het WK voetbal 2018 of 2022 - 218 (2009-2010)	
Interpellatie van de heer Bart Caron tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het bidbook voor het wereldkampioenschap voetbal in 2018 en de engagements die ten aanzien van de FIFA worden aangegaan - 220 (2009-2010)	4
Vraag om uitleg van mevrouw Ulla Werbrouck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het arrest van de Raad van State van 14 juli 2010 in de zaak van twee toptennissers - 2457 (2009-2010)	18
Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verdere opvolging van de btw-reglementering voor kermis- en wielervedstrijden - 2462 (2009-2010)	19
Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de inventarisatie en ontsluiting van fotoarchieven - 2413 (2009-2010)	
Vraag om uitleg van de heer Lieven Dehandschutter tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de achteruitgang van duizenden fotoarchieven - 2533 (2009-2010)	23
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het proefproject Vlaamse vrijetijdspas in Aalst - 2464 (2009-2010)	27
Vraag om uitleg van de heer Jean-Jacques De Gucht tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de principiële beslissing in de eerste helft van juli 2010 over de projectsubsidies voor kunstorganisaties - 77 (2010-2011)	30
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over personeelsformaties in de openbare bibliotheken - 10 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de personeelsformaties in de openbare bibliotheken - 63 (2010-2011)	31

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het behoud van lokale bioscopen - 2425 (2009-2010)	35
Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de beslissing om het Antwerpse Raamtheater niet langer te subsidiëren - 48 (2010-2011)	39

■

Waarnemend voorzitter: de heer Kris Van Dijck, ondervoorzitter

**Interpellatie van de heer Wim Wienen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verschillende engagementen ten aanzien van de FIFA opgenomen in het zogenaamde bidbook voor de organisatie van het WK voetbal 2018 of 2022
- 218 (2009-2010)**

**Interpellatie van de heer Bart Caron tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het bidbook voor het wereldkampioenschap voetbal in 2018 en de engagementen die ten aanzien van de FIFA worden aangegaan
- 220 (2009-2010)**

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik ben een groot voetbalfan en zou het natuurlijk op prijs stellen mochten we de mogelijkheid krijgen om als gastheer voor het WK 2018 of 2022 op te treden. Wel wordt door de FIFA in het licht van het bidbook om enkele garanties gevraagd. Daar heb ik vragen bij. De heer Caron heeft u daarover enkele maanden geleden al bevraagd. In uw antwoord zei u toen duidelijk dat door de verschillende overheden wel beperkingen op de garanties zijn ingeschreven, die in een bijlage bij dat bidbook zijn gevoegd.

Afgelopen zomer is er wat consternatie ontstaan omwille van verschillende mediabijdragen. Daaruit blijkt dat er toch sommige garanties aan de FIFA zijn gegeven. Ik heb wel gemerkt dat heel wat mensen daarop reageerden zonder enige dossierkennis. Ik zal het niet met u hebben over rijstroken die moeten worden aangelegd om FIFA-bonzen over te vervoeren of over het café op de hoek van het voetbalstadion dat plots niet langer het bier van zijn eigen brouwer mag tappen. Belangrijker zijn onder meer de belastingvrijstelling, de WK-tickets, de mensen die voor de FIFA zullen werken en ook de mobiliteitsmaatregelen die de Vlaamse Regering zal moeten nemen in het kader van een mogelijke WK-organisatie. Dat heeft natuurlijk rechtstreekse implicaties op het budget van de Vlaamse Regering.

Laatst zei ik niet alleen ethische problemen te hebben met een belastingvrijstelling, maar was mijn vraag ook of een en ander in overeenstemming is met de Europese regelgeving. Ik heb niet de indruk dat men een organisator van een event zomaar kan vrijstellen van belastingen.

Intussen zijn heel wat artikelen verschenen waarin wordt gesteld dat een dergelijke vrijstelling ongrondwettelijk is. Professor belastingrecht Haelterman van de KUL stelde dat het om een schending van de Grondwet zou gaan omdat daardoor onder meer het gelijkheidsbeginsel wordt geschaad.

Wat het meest stoort, is dat u hebt gezegd dat er heel wat beperkingen aan de garanties voor de FIFA werden gesteld. Nu is er twijfel gerezen of dat inderdaad zo is. Vandaar mijn vraag om het befaamde bidbook ter beschikking te stellen van het Vlaams Parlement zodat we zwart op wit kunnen zien of de uitspraken die u naar aanleiding van de vraag van de heer Caron hebt gedaan, daarin zijn weergegeven en wat de finesses ervan zijn.

Wat zijn precies de beperkingen die in het bidbook zijn opgenomen? Waren er beperkingen die de Vlaamse Regering er wilde in opnemen die uiteindelijk niet zijn opgenomen? Welke waren dat?

Heeft de Vlaamse Regering dat bidbook enthousiast mee goedgekeurd? In dat geval hebt u met luide stem gesproken en was u meer dan louter een toeschouwer als Vlaams minister van Sport bij het tot stand komen van dat bidbook. Wat zijn de budgettaire implicaties die aan dat bidbook zijn verbonden?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik stelde inderdaad op 16 juni al een vraag over deze problematiek in deze commissie. Ik herhaal mijn principieelstandpunt. Is het aanvaardbaar dat de fiscus in een organiserend land tientallen miljoenen euro aan belastinginkomsten misloopt aan bijvoorbeeld tv-rechten, tickets en premies? Voetbal staat immers niet boven de wet. Iedereen moet zich in een samenleving aan de regels houden.

Mocht de Vlaamse hockeyfederatie iets gelijkaardigs vragen, heb ik toen gezegd, u zou in de lach schieten. En terecht.

Minister, natuurlijk wil men dat de overheid instaat voor de veiligheid en een aantal randvoorwaarden bij grote evenementen. Dat is vanzelfsprekend. Dat gebeurt vandaag ook. En natuurlijk moeten er goede wegen zijn. Natuurlijk moet die topsport op televisie komen. Er zijn dus veel voorwaarden in zo'n bidbook waarvan je redelijkerwijs moet aannemen dat die door de overheid worden vervuld. Ik denk eerlijk gezegd ook dat niemand daar een probleem mee heeft.

Alle fouten die er in sommige tv-programma's en commentaren zijn geweest en op flessen werden getrokken, verdoezelen eigenlijk de kern van de problematiek. En die kern van de problematiek gaat over btw, taksen en belastingen en de houding van de FIFA daartegenover. We kunnen ons toch niet van de indruk ontdoen dat de Wereldvoetbalbond zichzelf als een soort Verenigde Naties in het kwadraat beschouwt, die vindt dat hij zelf regels en wetten mag opstellen, die zich met andere woorden boven de wet stelt.

Hoe moet dat nu verder? Ik heb intussen een exemplaar van het bidbook, weliswaar een Engelstalige versie van het Nederlandse luik, die eind juli, begin augustus circuleerde. Het zal straks wel duidelijk worden of België een apart bidbook heeft. Ik heb eerder de indruk dat dat deel uitmaakt van de Nederlandse versie. U moet mij dat straks maar uitleggen, minister.

Dat bidbook is door de regering goedgekeurd, in maart van dit jaar al. Het is op zich, als document, niet in dit parlement ter bespreking voorgelegd. Ik wil u vragen of dat alsnog kan, en of dat document tenminste kan worden overgemaakt. Ik zou graag die formele tekst, zoals hij is goedgekeurd, willen ontvangen.

Ik heb het bidbook toen ook gekregen, en ik wil daar een citaat uithalen, dat de kern van de thematiek omvat. Niet alleen de inhoud is belangrijk, maar ook de toonzetting. De manier waarop de FIFA dit soort voorwaarden oplegt aan organiserende natiestaten, is duidelijk: "FIFA and/or FIFA subsidiaries, irrespective of whether resident in the Netherlands or not, will be fully exempt from any taxes in the Netherlands. The full tax exemption is not limited to the events and is not limited time-wise." En verder: "Where in exceptional cases for practical reasons in a first phase taxes are levied on services rendered or goods delivered to FIFA and/or FIFA subsidiaries (value added taxes, sales taxes or the like), FIFA and/or FIFA subsidiaries are entitled to full refund of such taxes based on an easy refund procedure."

En zo gaat het maar door. Er zijn een achttal hoofdstukken waar die punten in voorkomen. De kern van de zaak zijn dus die 'individual tax exemptions', de individuele uitzonderingen. Er staat letterlijk dat de contractanten, de broadcasters en dergelijke van de FIFA worden vrijgesteld van elke vorm van taxatie of heffingen van sociale zekerheid, ongeacht of ze resident zijn in Nederland of in België. Ook al wie op de FIFA-lijst staat en vrijwilligers genieten van die vrijstelling. Dat is eigenlijk niet te geloven. Dat betekent dat de FIFA regels maakt over Belgische bedrijven of contractanten, die in hun eigen land handelsactiviteiten doen, weliswaar in het kader van het WK voetbal, en die volgens dat bidbook aan andere regels onderworpen zijn dan de Belgische fiscale regels.

Ook de garantie over de 'rights' is bijzonder veeleisend. We lezen dat er comités moeten worden opgericht die de handhaving van de FIFA-regels moeten verzekeren. Ik heb intussen ook het bidbook van de stad Antwerpen gekregen. Dat is vrij gelijklopend qua inhoud. Die comités staan daar ook in, mijnheer Wienen. Er moeten dus comités worden opgericht en agenten worden opgeleid en ingezet om toezicht te houden op alles wat de rechten van de

FIFA in het gedrang zou brengen. Desnoods, zo staat er, moet de wetgeving worden aangepast. Dat gaat dan over auteursrechtelijke wetgeving, vermoed ik. Het gaat over het gebruik van logo's en de verkoop van voedsel en dranken in de handelszaken die in de perimeter van de contracten liggen.

Kortom, de overheid zal betalen voor de organisatie van de naleving en de handhaving, en de FIFA zal dan 'cashen'.

Ik wil hier nog een element aan toevoegen, minister, want mijn vraag dateert al van enige tijd geleden, en intussen is in de Standaard een artikel verschenen, waarin het volgende te lezen staat: "Voor de belastingvrijstelling is een goedkeuring van het parlement nodig. De Belgische ondernemingen zullen concurrentienadeel ondervinden. De FIFA krijgt te veel vrijheden. Het terugbetalen van btw lijkt op indirecte staatssteun. De studie van het Planbureau hield geen rekening met de vrijstelling van belastingen."

Dat zijn de conclusies, minister, van het advies van de inspecteurs van Financiën, Moeyaert en Thys. Dat zou eigenlijk geen aanmoediging geweest mogen zijn voor de Belgische regering, en in het verlengde ook niet voor de Vlaamse Regering, om die FIFA-garanties te ondertekenen. Ik kan niet inschatten of het adviesdocument van de Inspectie van Financiën ook is overgemaakt en een element van afweging kon zijn in uw beslissing.

Ik vind het in elk geval een verregaande uitspraak. Er zijn ook Vlaamse taksen en accijnzen. Het is dus niet zo dat we dat even kunnen afschuiven. De Belgische regering – in lopende zaken daarenboven of 'leeglopende zaken', zoals er vandaag in de krant staat, of 'aflopende zaken' – kan dat niet zomaar beslissen. Dat vind ik een zwaarwichtig argument. De Inspectie van Financiën is naar mijn mening nog altijd niet geregionaliseerd. Het is een globale Belgische instelling. Wat de Inspectie van Financiën schrijft over dat bidboek voor de federale regering is evengoed geldig voor de Vlaamse Regering, die dat bidboek mee ondertekend heeft. Ik kan enkel vaststellen dat de Inspectie van Financiën mijn bezwaren onderschrijft.

Minister, mag ik vragen om het bidboek, inclusief de acht garanties, over te maken aan het Vlaams Parlement? Voorzitter, kunnen we er een bespreking ten gronde over voeren?

Mijn vraag is een beetje achterhaald. Ik heb ze eind augustus ingediend. Is het waar dat België en Nederland niet alleen hebben toegezegd om de FIFA en al haar dochterondernemingen vrij te stellen van btw, maar ook om, wanneer dit om wat voor reden dan ook niet mogelijk blijkt, het geïnde btw-bedrag alsnog aan de FIFA te vergoeden? Minister, ik vraag u dat uitdrukkelijk omdat ik enkel de Nederlandse versie van dat bidboek had. Is het dus ook zo voor België?

Minister, u bent voorzitter van de Europese ministerraad voor Sport. Denkt u dat het volgens het Europees recht überhaupt mogelijk is dergelijke garanties te eisen, gelet op de BTW-richtlijn en de regels voor staatssteun? Ik las trouwens dat de Inspectie van Financiën onlangs bevestigd heeft dat het inderdaad een vorm van indirecte staatssteun is. Klopt het dat het buitenspel zetten van ons btw-stelsel – in het voetbal is dat een overtreding, maar niet voor de FIFA – op dergelijke schaal in Europa nog nooit eerder is voorgekomen? Klopt het dat Duitsland bij de organisatie van het WK 2006 ook gewoon btw heeft geïnd?

Is het doen van dergelijke zware beloftes aan de FIFA niet in strijd met de bevoegdheid over de begroting, die bij het Vlaams Parlement ligt en niet bij de regering?

De regels voor de individuele tax exemption zijn verregaand. Ik heb daarnet een citaat voorgelezen. Is mijn lezing juist dat hierdoor alle medewerkers aan het WK vrijgesteld worden van belastingen en sociale zekerheid voor de taken die zij uitvoeren voor de FIFA en diens contractanten? In een Nederlandse krant is een tijdje geleden verschenen dat het eigenlijk ook voor de Nederlandse wetgeving niet kan. Ik weet niet of het voor ons kan. U bent ook minister van Werk, dat is handig. U kunt het meteen duidelijk stellen. Is het

aanvaardbaar dat voor een dergelijk evenement dergelijke uitzonderingen worden toegestaan? Ik vind dat persoonlijk niet eerlijk ten opzichte van andere werkgevers.

Is de Vlaamse Regering betrokken partij bij de garanties in verband met het toezicht op de rechten, de handhaving, de opleiding van agenten enzovoort?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, collega's, minister, ik heb me gelukkig wat voorbereid op alles wat er staat te gebeuren in het federale parlement. De Vlaamse overheid is inderdaad betrokken voor een aantal zaken van het WK, voor andere helemaal niet. We hebben nu eenmaal gemengde bevoegdheden in ons land. Mijnheer Caron, u spitst erg toe op uitgerekend die federale bevoegdheden, zeker als het over belastingen en btw gaat. Ik heb er geen probleem mee dat u daar vragen over stelt, hoor. Maar ik heb er eerlijk gezegd moeite mee dat collega's in het Vlaams Parlement, en dat gebeurt elke week of bijna elke dag, de ministers van de Vlaamse Regering ondervragen over federale materies. Ik heb het gisteren nog gehoord in de plenaire vergadering. (*Opmerkingen*)

Mijnheer Wienen, laat me uitspreken. We zijn niet bevoegd, maar we vragen wel aan onze minister om in het Overlegcomité op dat en dat en dat aan te dringen. Elke partij hier heeft ook vertegenwoordigers in het federale parlement. Meer zelfs, mijnheer Caron, we hebben tien gemeenschapssenatoren die, als het gaat over belangen en bevoegdheden van de gewesten, in het federale parlement hun ding kunnen doen en ik ben daar één van.

Ik steek niet onder stoelen of banken dat heel de sfeermakerij van een aantal collega's mij zorgen baart. Zoals u weet, ben ik voorzitter van het Beneluxparlement. In het Beneluxparlement hebben wij ons met alle fracties, over de partijgrenzen heen, en met alle nationaliteiten, zelfs de Luxemburgers zijn erbij betrokken, unaniem geschaard achter de gezamenlijke kandidatuur van België en Nederland voor het WK 2018 of 2022.

Het stoort me mateloos, en u hebt er ook naar verwezen, dat mensen gratuite verklaringen, tot populistisch toe, de media in sturen, die achteraf kant noch wal raken. U hebt ook wel terechte vragen, mijnheer Caron, die moeten worden beantwoord. Het gaat over belastingvrijstelling en btw.

Wat ik ervan weet, minister, maar ik zal uiteraard niet in uw plaats antwoorden, is dat het hier gaat over het tweede grootste evenement ter wereld, na de Olympische Spelen. Men doet hier of het de organisatie is van een of ander concert. Het is niet onbelangrijk als wij dat naar onze landen zouden kunnen halen. Er komen kosten bij kijken, waar nu door bepaalde collega's op gefocust wordt. Maar we hebben het nooit over de baten voor België, Nederland en ook Vlaanderen.

Er wordt expliciet vastgesteld dat de internationale fiscale wetgeving zou gelden. Ik vind het logisch dat als een internationale organisatie iets in een land organiseert, ze van de overheid garanties vraagt dat ze voor dezelfde activiteiten geen twee keer zou worden belast, één keer volgens het belastingstelsel waarin de organisatie opereert – de FIFA is een Zwitserse organisatie – en dan nog eens in het land waar georganiseerd wordt. Ik kan erop ingaan maar dit is natuurlijk niet de plaats om dat te doen. (*Opmerkingen van de heer Bart Caron*)

Ja, maar goed, er kunnen ook toezeggingen gedaan worden aan de regering. Mijnheer Caron, als het gaat om de btw, zou de heer Anciaux zeggen dat het om concurrentie gaat. Bij mijn weten gebeurt de organisatie van een WK op één plaats. Dan moet men niet spreken van concurrentie. Het gaat hier om het organiseren van één event, dat geen concurrentie kent. Men zou natuurlijk kunnen zeggen dat er ergens een alternatief WK kan plaatsvinden of dat er concurrentie is met de America Cup of met de Africa Cup. Het gaat hier om het wereldkampioenschap voetbal, waarbij de keuze valt op één kandidatuur en waarbij er geen concurrentie is. Men kan dan wel zeggen dat de belastingbetaler betaalt. Maar mij lijkt het

toch ook niet onbelangrijk dat wanneer er een WK wordt georganiseerd, de kaarten en tickets voor de mensen hier betaalbaar blijven.

Daarnaast zijn er ook een aantal regels die maken dat buitenlandse ondernemingen achteraf worden vrijgesteld van btw. Met andere woorden, ze kunnen dat bedrag achteraf terugvorderen. Ik zou daar dan ook heel voorzichtig mee zijn en niet zomaar in de media verklaren dat de FIFA onredelijke eisen stelt, dat ze boven de wet staat enzovoort. Er zijn heel wat zaken, en ik ga ze hier niet allemaal opsommen, die ook in het voordeel van het WK spelen. *(Opmerkingen van de heer Bart Caron)*

Dat is ook de reden waarom ik het woord neem, mijnheer Caron. Ik kan begrijpen dat er een aantal zaken verduidelijkt moeten worden, dat er een aantal zaken uitgelegd moeten worden. Maar vanuit mijn positie en die van mijn fractie wil ik toch duidelijk zeggen dat er heel wat voordelen zijn. Als men iets dergelijks organiseert, dan kan ik verwijzen naar een belangrijke Nederlandse voetballer die ooit gezegd heeft: “Elk voordeel heb zijn nadeel.” Ik zou die woorden indachtig zijn. *(Opmerkingen)*

Het kan ook omgekeerd zijn: “Elk nadeel heb zijn voordeel.” Maar in feite blijft dat allemaal hetzelfde. De Vlaamse Regering is inderdaad bij een heleboel zaken betrokken, maar bij een aantal andere helemaal niet.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik zou willen beginnen met te stellen dat ik het eigenlijk eens ben met de heer Caron, die zei dat ik zou lachen als de Vlaamse hockeyfederatie het zou vragen, want die bestaat niet. Het is een van de weinige federaties die nog niet gesplitst is.

– *De heer Philippe De Coene treedt als voorzitter op.*

Ik zou inderdaad geglimlacht hebben indien die federatie dat gevraagd zou hebben, want dan zou er iets niet kloppen.

De heer Wim Wienen: Maar u zult er werk van maken.

Minister Philippe Muylers: Uiteraard. Dat doen we altijd. We geven een positieve stimulans. Ze weten dat ook. We zullen zien wat ervan komt.

Het is natuurlijk ook leuk om te zien dat de oppositie al antwoordt op de vragen die anderen stellen. Ik heb zelf een heel uitvoerig antwoord voorbereid, het langste dat ik al heb gegeven. Degenen die hier regelmatig komen, weten dat ik gewoonlijk nogal kort en to the point probeer te antwoorden. Maar om hier to the point te antwoorden, dat vraagt nogal wat tijd.

Sta me toe een aanloop te nemen. U hebt al gezegd dat er in Vlaanderen een grote, passieve, beleving bestaat inzake voetbal. Gelukkig is er ook een actieve beleving. Voetbal is zonder twijfel iets dat maatschappelijk voor de nodige beroering zorgt. Zoals de heer Tommelein heeft gezegd, gebeurt de organisatie van een WK om de 4 jaar. Het is de grootste organisatie wereldwijd na de Olympische Zomerspelen. Een organisatie van een dergelijk sportevent kan en zal een enorm positieve perceptie opleveren voor het organiserend land en zeker een impuls voor het sportieve engagement van de bevolking. Als iets dergelijks wordt georganiseerd, dan is er een impact op het sportieve engagement van de mensen.

Het is vanuit die positieve gedachte dat de steun bij The HollandBelgium Bid door de verschillende regeringen en deelregeringen werd verleend. De steun was al door de federale regering, maar ook door de vorige Vlaamse Regering uitgesproken. Ze is weer overgenomen in het regeerakkoord. Zoals altijd zijn er believers en non-believers. De Vlaamse Regering wil in elk geval graag uitgaan van de positieve kanten van de kandidatuurstelling.

We hebben het een en het ander al kunnen bespreken op vraag van de heer Caron. Ik verwijs onder meer naar de commissievergadering van 16 juni. U had toen ook gevraagd naar informatie over het bidbook. We hebben daarover contact opgenomen met The

HollandBelgiumBid. Ze vonden het niet gepast dat we die informatie zouden verspreiden. Ik heb het gevraagd, want het bidbook hoort niet toe aan de Vlaamse Regering. Het is een uitgave en eigendom van de vzw The HollandBelgiumBid. Het is in boekvorm uitgegeven en telt 650 bladzijden. Op 14 mei werd het officieel overgedragen aan de FIFA. Het bidbook gaat uitsluitend over de organisatie van het tornooi en de maatschappelijke restwaarde. De garantieverklaringen zijn afzonderlijk als bijlage aan de FIFA overgemaakt.

Zowel het bidbook als de garantieverklaringen zijn achteraf publiek bekendgemaakt. Nochtans hadden ze gezegd dat ze liever hadden dat die informatie nog niet beschikbaar was. Het verbaast me een beetje dat nog niemand heeft opgemerkt dat beide op de website van de bidorganisatie staan. Alle documenten zijn dus beschikbaar. Ik heb het hele document hier bij me en zal het overhandigen aan de voorzitter. Hij kan het verder verdelen. Het gaat niet alleen over het bidbook, maar ook over de drie garanties waar Vlaanderen mee te maken heeft. De vijf garanties die door de federale regering zijn onderschreven, moeten door de federale regering worden overhandigd.

Wat de kandidatuur betreft voor 2018-2022 – het gaat immers over twee WK's – heeft de FIFA voor het eerst gebruik gemaakt van templates, dus modelgaranties. De FIFA vroeg aan alle mogelijke deelnemers om acht garanties en een algemene verklaring, ondertekend door hun overheden. Het was vrij snel de mening van de Belgische en de Nederlandse overheden dat die modelovereenkomst onmogelijk ongewijzigd ondertekend kon worden.

Over de noodzakelijke aanpassingen is er veelvuldig overleg geweest tussen alle bevoegde overheden: de federale overheid, de gewest- en gemeenschapsoverheden en de Nederlandse overheid. Het was dan ook een evenwichtsoefening. Wanneer men er wil voor gaan en wanneer men denkt dat een WK belangrijk genoeg is om het naar de lage landen te halen, dan moet een evenwicht worden gezocht tussen niets aanvaarden en bepalen in hoeverre aan die templates tegemoet kan worden gekomen. Die evenwichtsoefening is gebeurd om ervoor te zorgen dat we onze eigen kandidatuur niet vanaf het begin zouden hypothekeren. Verder was het de bedoeling om die verregaande eisen van de FIFA in te perken, en deze als een juridische aanvaardbaar geheel te maken.

Wanneer we in december het WK toegewezen krijgen, dan komt er een tweede, belangrijkere fase waarbij desgevallend nadere besluitvorming aan de orde is en waar over de concrete implementatie van de garanties zal worden gesproken. Tevens zullen met het organisatiecomité meer concrete afspraken worden gemaakt.

Het ging over acht garanties. Bij drie daarvan was de Vlaamse Regering betrokken. Garantie 1 ging over de visa en de procedures van toegang tot het grondgebied. Garantie 2 ging over de arbeidsvergunningen, garantie 3 over fiscale vrijstellingen, garantie 4 over veiligheid, garantie 5 over bank- en deviezenactiviteiten, garantie 6 over de bescherming en uitoefening van commerciële rechten, garantie 7 over telecommunicatie, informatietechnologie en garantie 8 over de juridische aspecten en schadeloosstelling.

Wij zijn enkel betrokken bij garantie 2, de arbeidsvergunning, garantie 3, de fiscale vrijstellingen en garantie 8, de juridische aspecten en schadeloosstelling. De Vlaamse Regering is hier dus slechts gedeeltelijk bij betrokken. Ook voor die drie delen betreft het een gemengde bevoegdheid in ons land.

Naast die acht garanties is er de algemene verklaring waar de regeringen verklaren dat de komst van het WK zal worden gesteund. Wij dienen de kandidatuur niet in, het is de vzw die dat doet. Het is echter logisch dat de overheden die steunen. De overheidsgaranties moeten juridische waarde hebben en het evenement moet bijdragen tot de ontwikkeling van het voetbal, zowel in België en Nederland als wereldwijd. Het was niet moeilijk om die algemene verklaring mee te ondertekenen.

Om de modelgaranties aan te passen hebben we een bepaalde filosofie gevolgd. Wij hebben bij de garanties 1 tot 7 geen opmerkingen gemaakt, tenzij in het laatste hoofdstuk. In dat

laatste hoofdstuk werden een aantal opmerkingen opgenomen waarin onder andere wordt verwezen naar de opmerkingen in garantie 8. In garantie 8 is een hoofdstuk toegevoegd waarin de aanpassingen aan en de interpretatie van garanties 1 tot 7 worden opgenomen en toegelicht. De garantie 1 tot 7 moet dus altijd samen worden bekeken met dat extra toegevoegd hoofdstuk van garantie 8.

Bijkomend is in elke garantie in de paragraaf ‘general undertakings’ het belangrijke voorbehoud gemaakt dat niets in de verklaring ertoe kan leiden of zodanig mag worden uitgelegd dat die leidt tot een inbreuk op de constitutionele regels en beginselen of de regels van openbare orde in België. Mijnheer Caron, u zei zoniet dat er zo’n vraag was. Wij hebben dan ook in de garanties ingebouwd dat geen enkele verklaring een inbreuk daarop kan zijn. Ik kan hier voorbeelden van geven: de staatsstructuur, de scheiding der machten, het beginsel van non-discriminatie, de voorrang voor internationaal recht.

Bovendien stelt garantie 8, onderdeel E, punt a, dat op de verplichtingen uit de verklaring en de garanties het Belgisch recht van toepassing is en de Belgische rechter bevoegd is. De conclusie is dan ook dat de regering geen toezeggingen doet die niet kunnen worden gegarandeerd. De garanties zijn teruggebracht tot wat redelijkerwijze kan worden verwacht. Er wordt gestreefd naar het best mogelijke evenwicht in verhouding tussen de overheid en de FIFA.

In het kader van de gezamenlijke kandidatuur – u hebt daarnaar gevraagd, mijnheer Caron – hebben België en Nederland dezelfde teksten gehanteerd. De tekst van het Belgische bidboek is dezelfde als die van het Nederlandse, afgezien van het feit dat er ‘België’ op staat in plaats van ‘Nederland’, of andersom. De ondertekening gebeurt weliswaar voor elk land. Dat lijkt me ook logisch. Het is logisch dat elk land aansprakelijk is voor de verbintenissen van het eigen land en niet voor die van het andere land. Er vinden activiteiten in België en activiteiten in Nederland plaats, en wij zijn niet verantwoordelijk voor de activiteiten in Nederland en andersom.

Ik ga dieper in op de garanties waarbij de Vlaamse overheid betrokken is geweest. De ontwerpen van garanties werden ons bezorgd in januari 2010. We hebben die veelvuldig besproken. De betrokken administraties hebben die afgetoetst en becommentarieerd, en er werd rekening gehouden met de bemerkingen. Begin maart werden de ontwerpen, uitgezonderd die van de belastinggarantie, voltooid. De belastinggarantie is half april gevolgd.

Ik ga even wat dieper in op de drie onderdelen. Er is de aanpassing aan garantie 2, over de arbeidsvergunningen. Het is daarnet al gezegd: dat is een gedeelde bevoegdheid. De arbeidsvoorwaarden, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ), de rechtstreekse belastingen zijn uiteraard nog federale materie. De normering is federaal en wij zijn enkel bevoegd voor de uitvoering ervan. Toch heeft Vlaanderen een aantal opmerkingen gemaakt, zelfs als het ging over federale materie. Daarmee is toch rekening gehouden, wat wijst op een goede samenwerking ter zake.

De initieel in de templategarantie opgenomen passage waarnaar werd verwezen en waarin de FIFA vroeg de bestaande regelgeving aan te passen tegen 1 juni 2013, werd geschrapt. Er werd eveneens opgemerkt dat we niet van plan zijn de bestaande arbeidsrechtelijke regels op te schorten. Er werd namelijk verklaard dat de huidige arbeidswetgeving geen belemmering vormt voor de werkzaamheden van de in garantie 2 genoemde personen. Wel zal België aan de FIFA een overzicht verstrekken van de bestaande regelgeving met betrekking tot arbeidstijden. Zoals garantie 1 bevat garantie 2 het voorbehoud dat die garantie niet mag leiden tot illegale immigratie.

Garantie 3 gaat dan over die fiscale vrijstellingen. Ook daar wil ik toch wat dieper op ingaan. De meeste vrijstellingen zijn uiteraard de verantwoordelijkheid van de federale minister van Financiën. Die onderhandelingen werden dus geleid door de FOD Financiën. De door de FIFA gevraagde fiscale vrijstellingen maken, zoals gezegd, onderdeel uit van die uniforme overheids garanties die de FIFA verlangde van alle landen die zich kandidaat stellen. Ik wil de

zaak ook eens van een andere kant laten zien. U stelt meteen dat de FIFA die fiscale vrijstelling wil om winst te kunnen maken, maar we kunnen het ook anders bekijken. De FIFA wil zo een level playing field creëren, om te voorkomen dat fiscale overwegingen een rol gaan spelen bij de toewijzing van een WK aan een land. In het ene land zou ze dan op een totaal andere manier worden belast dan in het andere. Om dat te verhinderen, probeert ze overal een level playing field te creëren.

WK-gerelateerde activiteiten zijn wel vrijgesteld in elk organiserend land, onder welk fiscaal regime dan ook. Het verlenen van die fiscale vrijstelling, voor zover dat uitsluitend een nationale bevoegdheid betreft, is dus een politieke keuze. Een aantal fiscale vrijstellingen kunnen worden verleend binnen het kader van de huidige fiscale regelgeving. Voor andere vrijstellingen zal vermoedelijk een wijziging van de wetgeving nodig zijn, en dan zal het parlement uiteraard zijn normale inspraak kunnen hebben. Wat men als nationale wetgever echter niet kan, is fiscale wetten en regels wijzigen die voortvloeien uit internationale conventies, verdragen en richtlijnen. Zo staat bijvoorbeeld de Europese BTW-richtlijn niet toe de door de FIFA verlangde vrijstelling van btw op toegangskarten te verlenen. Om die reden hebben Nederland en België in de overkoepelende government guarantee 8 met betrekking tot de uitvoering van government guarantee 3 de volgende passage opgenomen: “This guarantee may never lead to any form of tax evasion or tax fraud. Government guarantee 3 will be carried out in conformity with and within the existing legal framework of the relevant and applicable international law, as stated in tax conventions, legislation and regulations, including those implementing European directives. Tax due to international law will be refunded by Belgium or the Netherlands.”

Er wordt dus opgenomen dat de vigerende internationale fiscale wetgeving zal worden gerespecteerd. Het is echter wel zo dat de belastingen die op basis van de Europese wetgeving worden geheven, nadien aan de FIFA worden terugbetaald.

Het is evenwel belangrijk te onthouden dat, indien we geen WK zouden organiseren, er sowieso geen fiscale ontvangsten uit zouden voortvloeien. Als we wel het WK mogen organiseren, halen we zeker extra fiscale ontvangsten uit alle niet-gerelateerde FIFA-activiteiten, minus het voormelde deel voor Europa.

Met betrekking tot de vraag over de door Duitsland in 2006 geïnde belastingen kan ik u meedelen dat ook diverse Duitse deelstaten, met toestemming van de Duitse minister van Financiën, de inkomstenbelasting dan wel de belasting op inkomen van rechtspersonen, zijnde organisaties en personen die waren verbonden aan de FIFA, hebben kwijtgescholden. De Duitse regering heeft geen vrijstelling verleend op de verschuldigde btw op bijvoorbeeld toegangskarten.

Wat de vraag over een eventuele taksvrijstelling voor WK-medewerkers betreft, is inderdaad een vrijstelling van fiscale en parafiscale lasten gevraagd voor individuen die worden tewerkgesteld in dat lokale organisatiecomité, de FIFA of bij een van de contractanten. De vrijstelling is echter beperkt, zowel wat het toepassingsgebied betreft als in tijd. Dat is belangrijk.

Als men de globale kosten-batenanalyse bekijkt, moet worden uitgemaakt of deze en andere kosten als gevolg van de organisatie van het WK worden gecompenseerd door baten. Dat is niet eenvoudig. Sommige kosten isoleren zonder rekening te houden met de baten, zou eveneens te eenvoudig zijn. De oefening is gemaakt door SEO en de conclusies zijn gemengd. Ik kom er nog op terug.

Is de vrijstelling oneerlijk ten opzichte van andere werkgevers? Het betreft hier een zuivere event-gerelateerde vrijstelling, die duidelijk beperkt is in tijd. Ik verwijs naar andere dossiers. De onderhandelingsposities van de overheid zijn soms beperkt ten opzichte van internationale instellingen of organen.

Ik heb nog een ander voorbeeld. De ambtenaren en overige personeelsleden van de EU zijn vrijgesteld van nationale belastingen op de door de EU betaalde salarissen, lonen en bijverdiensten. Ook zijn de eigendommen van internationale instellingen krachtens de fiscale wetgeving vrijgesteld van onroerende voorheffing en worden op die manier permanent fiscale inkomsten gederfd. Het gaat hier om een politieke keuze. Dat weet iedereen. Het probleem met de onroerende voorheffing komt telkens weer ter sprake.

Ons land op de internationale kaart brengen vergt inspanningen, maar er zullen ook baten zijn, zowel materieel als immaterieel.

Ik wilde ook nog iets zeggen over garantie nummer 6 met betrekking tot het toezicht op de rechten. Zoals gezegd is de Vlaamse Regering geen betrokken partij.

Er rest mij nog enkel toelichting te verschaffen over de budgettaire implicaties. Ik sprak over het Nederlands onderzoek van SEO waarin de kosten en baten van de organisatie van het WK voetbal voor Nederland in kaart zijn gebracht. De kosten bestaan vooral uit kosten voor stadions, veiligheid voor de overheid, voorbereidingskosten voor de overheid en kosten als gevolg van de belastingvrijstelling. De analyse is overigens meer gericht op het schatten van de totale kosten dan op de verdeling ervan over de verschillende partijen. De baten hangen samen met de uitgaven van de gasten, het extra toerisme, uitgaven voor het organiserend comité en de FIFA, het verblijf van de ploegen en de media, de sponsors en de partners. In het SEO-rapport wordt duidelijk gemaakt dat de globale inschatting van de kosten en baten van het WK gebaseerd zijn op de kennis ten tijde van het onderzoek en op een aantal veronderstellingen en hypothesen.

Ik merk op dat het SEO-rapport alleen al drie scenario's hanteert die het gevolg zijn van verschillende uitgangspunten. Naar aanleiding van het rapport heeft de HollandBelgium Bid opdracht gegeven tot een nadere analyse. Deze gaat in het bijzonder in op de veronderstelling van kosten van stadionaanpassing dan wel nieuwbouw, en op de veronderstelde opbrengsten als gevolg van de bestedingen voor de media en de toeristen. Op dit moment valt niet precies aan te geven welke uitgangspunten de werkelijkheid het dichtst zullen benaderen. Een oordeel over de precieze uitkomsten acht men in Nederland nog niet mogelijk.

In België is ook een studie uitgevoerd. Het Federaal Planbureau heeft op basis van het HERMES-model een analyse gemaakt over de weerslag van de organisatie van het WK in 2018. Investerings in de bouw van de stadions en de veiligheidsvoorzieningen rond de wedstrijd werden geraamd tussen 440 en 880 miljoen euro. Ik ga niet dieper in op de vraag hoe men in Vlaanderen een heel andere werkwijze hanteert dan het kopen of betalen van de stadions. U kent de materie intussen even goed als ik.

Daarnaast besteden de FIFA en de buitenlandse media en supporters een bedrag tussen 280 en 830 miljoen euro, een bijdrage aan de Belgische economie. In totaal wordt de bestedingimpuls aan economische activiteit geschat tussen 730 en 1670 miljoen euro. U ziet de grootte van de vork, meer dan 1 op 2. Hier harde conclusies aan verbinden is dus moeilijk. De bestedingsimpuls heeft wel een gunstig effect op de economie. De gegenereerde economische activiteit in termen van brutoproductie zou oplopen tot 1,8 keer de initiële besteding. Gedurende de aanloopfase is er werk voor 500 tot 740 personen voornamelijk door de bouw van de stadions. In het jaar van het WK schat men dat er extra werk zou zijn voor 4000 tot 8350 personen en zou het brutoproduct met 0,12 percent worden gestimuleerd.

Ook in de jaren na het WK, tot 2 jaar later, schat men dat er tot 500 personen werkzaam zouden zijn. De gevolgen op de publieke financiën zijn licht positief. Tot en met 2017 zou er een jaarlijkse nettokost zijn van 20 miljoen euro, maar in 2018 zou er een opbrengst van 150 miljoen euro zijn. Ik deel uiteraard de mening dat een deugdelijke juridische en financiële onderbouwing van een event als het WK een vereiste is. De regering is ook van mening dat op basis van de huidige kennis van zaken de gegeven onderbouwing in financiële en juridische zin naar best vermogen is opgesteld.

De vraag of België en meer bepaald Vlaanderen dit WK op een kostendekkende manier kan organiseren, kan ik niet definitief beantwoorden. Zowel aan de kostenzijde als aan de batenzijde blijven er onzekerheden over. Het feit dat het event pas over 8 of zelfs 12 jaar zal plaatsvinden, maakt dat de onzekerheden nog groter zijn. Er dienen dus nadere afspraken te worden gemaakt met betrekking tot de dekking van de kosten, als we het WK krijgen toegewezen.

Van de organisatie van het WK in Vlaanderen en Nederland kunnen vele partijen financieel profiteren. Als de kmo's het goed aanpakken, zitten er ook voor hen enorme mogelijkheden in. Er bestaan geen substantiële noch wetenschappelijk aanwijsbare positieve effecten voor het bedrijfsleven bij het organiseren van megasportevenementen. Het kan dan ook geen grond zijn voor de beslissing van een land om te kandideren voor een dergelijk event. Er zullen allicht gevoelens van trots en zelfbewustzijn meespelen waaraan waarschijnlijk een maatschappelijke meerwaarde kan worden gekoppeld.

De voorzitter: Minister, ik zie dat u in uw mooie tas regeringswaarborgen hebt. In een van de teksten is er sprake van acht regeringswaarborgen.

Minister Philippe Muyters: Als Vlaamse Regering zijn we slechts bij drie waarborgen betrokken, alsook bij de algemene verklaring. Ik geef ze u mee. Het is aan de federale regering om waarborgen te geven.

De voorzitter: Ik stel voor die aan de leden rond te delen.

De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik dank de minister voor zijn verduidelijkingen. Zoals de zaken er nu voorstaan, is er zeker plaats voor een groot gevoel van trots omdat wanneer het WK in 2018 wordt gespeeld, er waarschijnlijk een Vlaams nationaal elftal zal zijn en geen Belgisch. We mogen echter niet op de zaken vooruitlopen.

De heer Tommelein mag zich niet vergissen. Open Vld steunt de kandidatuur voor het WK en is tevreden dat een dergelijke kandidatuur door de Lage Landen wordt ingediend. We weten dat een dergelijk evenement een dynamiek zal teweegbrengen en niet alleen op het vlak van de voetbalinfrastructuur. Ook de vernieuwing van wegen rond de infrastructuur is belangrijk, er worden dan jonge voetballers aangetrokken en het toerisme is van belang. Vlaanderen heeft heel wat toeristische troeven. Dat zal dus een enorme dynamiek teweegbrengen. Dat is ook een van de redenen waarom wij daar voorstander van zijn.

U zegt dat we verschillende vragen op het federale niveau moeten stellen. Ik stel vast dat de Vlaamse Regering bij het bidbook betrokken is. En dus stel ik de vragen die ik denk te moeten stellen.

Ik ben tevreden met de verduidelijkingen. Ik heb al in mijn inleiding gezegd dat er heel wat verwarring was ontstaan door de media en door bepaalde uitspraken van politici. Heel wat media en politici werden duidelijk niet gehinderd door enige dossierkennis. Aan de andere kant zegt u ook wel dat het u verbaast dat wij het bidbook niet zijn gaan raadplegen op de site van de The HollandBelgium Bid. Met alle respect, maar ik ben Sherlock Holmes niet. Ik vind niet dat ik zelf op zoek moet gaan naar die documenten, als de regering daarbij betrokken is. Als een parlementslid dat aan de regering vraagt, moet de regering antwoorden verstrekken.

De vrijstellingen blijven inderdaad binnen de regels en binnen de EU-richtlijn inzake btw, maar zouden dan uiteindelijk teruggestort worden aan de FIFA, begrijp ik uit uw antwoord. Er komt ook een vrijstelling voor mensen en medewerkers die effectief betrokken zijn bij de FIFA, het LOC of contractanten.

We hebben vandaag een beetje een post-factumdebat gevoerd, minister. Het bidbook is al enige tijd geleden ingediend, en de garanties door de regering zijn al gegeven. Ik onthoud uit uw antwoord ook dat, mocht het WK inderdaad naar de Lage Landen komen, er nog een belangrijk debat zit aan te komen over de implementatie van die verschillende garanties. Ik

hoop dan ook dat er in dezen een parlementair debat kan worden gevoerd over hoe die garanties worden geïmplementeerd. Ik zal die vraag formeel in een met redenen omklede motie aan u overmaken.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Om alle onduidelijkheid weg te nemen, collega's: ook wij willen heel graag dat België en Nederland in 2018 het WK voetbal organiseren. Je mag hier precies niet kritisch zijn over de voorwaarden voor een toernooi, of je bent al een tegenstander. Ik had het er ook al over met mensen uit het organisatiecomité die mij deze zomer opbelden. Het is niet omdat je kritisch bent, dat je noodzakelijkerwijs tegen bent. Dat moet men uit elkaar houden.

Minister, u nodigde ons daarnet uit om in te loggen op de site van The HollandBelgium Bid en te klikken op de menubalk 'bidbook'. Ik heb dat gedaan, en krijg de volgende boodschap: "De toegang tot dit gedeelte van thebid.org is uitsluitend voor FIFA." Je moet een login en een paswoord geven.

Minister Philippe Muylers: Tot gisterenavond ging dat nochtans wel.

De heer Bart Caron: U hebt wellicht een login en een paswoord, waardoor u automatisch kunt inloggen.

Minister Philippe Muylers: Toch niet.

De heer Bart Caron: Ik kan er in elk geval niet aan. Ik zeg het maar zoals het is.

Mijnheer Tommelein, ik dank u voor de les in staatkundige indeling en huishouding, maar er zijn dus wel drie aspecten waarvoor Vlaanderen duidelijk bevoegd of gedeeld bevoegd is. Ik voel mij niet kleiner dan de Senaat of de Kamer. Ik dacht dat het zwaartepunt op het vlak van bevoegdheden in dit land aan het verschuiven was, maar ik heb de indruk dat sommigen daar nog niet helemaal van overtuigd zijn. *(Opmerkingen. Gelach)*

Een aantal aspecten zijn gedeeld, een aantal aspecten behoren niet tot onze bevoegdheid. Maar sport is toch het aanknopingspunt waar we het over hebben, en dat is natuurlijk wel onze bevoegdheid, minister. Dat is een feit. Ik heb u ook geen vragen gesteld over de fiscale toepassingen, als die verder gaan dan de Vlaamse bevoegdheid. Ik weet ook dat dat niet hoort.

U zegt dat u in hoofdstuk 8 opmerkingen hebt toegevoegd die eigenlijk betrekking hebben op hoofdstukken 1 tot 7, en die een aantal interpretaties of verduidelijkingen geven. Zit dat in die documenten? Ik zou dat graag bestuderen.

Minister Philippe Muylers: We hebben 2, 3 en 8 gekopieerd.

De heer Bart Caron: Dat is goed. Ik hoor u ook graag zeggen dat er aan constitutionele regels en regels van openbare orde niet kan worden gemorreld. Ik kan alleen maar onderschrijven dat daar de Belgische wetgeving geldt.

Ik druk mijn tevredenheid uit over het feit dat u niet wilt afkorten op onze eigen regelgeving met betrekking tot de bevoegdheid voor arbeidsvergunningen, net omdat het geen belemmering zou mogen zijn. Het is op zich een gelijkheidsbeginsel dat daar wordt gehanteerd. Dat ondersteun ik uiteraard graag.

Wat het fiscale aspect betreft, hebt u gesproken over een 'level playing field' dat de concurrentie tussen kandiderende landen zou moeten wegwerken. Dat is natuurlijk wel handig. Als je de lat op nul legt, heb je geen oneerlijke concurrentie tussen landen. Door zijn macht en schaal kan de FIFA die lat op nul brengen. Het klopt dat dat de concurrentie wegneemt, maar het is wel een beetje handig gedaan. Ik kan daar moreel eerlijk gezegd niet mee overweg.

Dan is er ook nog de omleiding die rond de Europese btw-regelgeving wordt gemaakt. We kunnen geen uitzondering toestaan, en dus moet men btw betalen, maar achteraf krijgt men

het toch terug. Ik ken veel zwakke sectoren in de samenleving die heel graag dezelfde regel toegepast zouden zien voor hun activiteiten. Sorry, ik vind dat niet oké.

Ik heb een aantal documenten die al voorzichtig de evaluatie maken van het WK in Zuid-Afrika, ook zakelijk en financieel. En daarin staan ook niet altijd unaniem positieve berichten te lezen. Ik geef u dat maar mee.

Dat een evenement beperkt is in de tijd en daardoor niet oneerlijk werkt ten aanzien van eigen werknemers in eigen land of eigen ondernemingen, is juist. Maar dat is ook weer het doorbreken van het gelijkheidsbeginsel. Er zijn nog veel evenementen in dit land, waar die speciale regimes niet voor gelden. In die zin blijft het toch een oneerlijke aanpak.

Ik ben ook niet ongevoelig voor de economische return van zo'n evenement. Ik ben zelf betrokken geweest bij het grootste culturele evenement in dit land, Brugge 2002. Wij hebben het economische aspect uiteraard ook als argument gebruikt om het te organiseren en om de kosten van het evenement te verantwoorden. Maar ik wil dat toch nuanceren, onder meer op basis van wat de Inspectie van Financiën hierover schrijft, namelijk dat de erg gunstige berekeningen van het economische effect van een World Cup in België door het Planbureau beter zouden worden overgedaan, precies omdat geen rekening is gehouden met de verregaande belastingvrijstelling van de FIFA.

Het is niet een of andere 'tendentieuze journalist' die dat schrijft, maar de Inspectie van Financiën. Ik ben voorzichtig. Maar ik ga meer zeggen, minister, op zich mag zo'n evenement iets kosten aan de samenleving. U hebt het ook over die trots. Het is belangrijk om ons land in beeld te brengen. De kosten zijn 'as such' voor mij geen element om ja of nee te zeggen. Voor mij is het veel belangrijker dat de financiële transacties correct gebeuren, en dat de regelgeving rond vergunning, rechten en fiscaliteit wordt nageleefd. Dat is mijn principiële houding ter zake. Ik neem aan dat die documenten worden gekopieerd en dat we ze dan verder kunnen bestuderen. Zo nodig gaan we er dan verder op in.

Ik dank u trouwens voor uw degelijk antwoord, minister.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, collega's, versta me niet verkeerd, ik ben hier absoluut niet om kritiek te leveren op jullie. Integendeel. Alle vertegenwoordigers van het Vlaams Parlement in het Benelux-parlement hebben zich achter de kandidatuur geschaard. Er zitten ook leden van het Vlaams Belang in het Benelux-parlement, mijnheer Wienen. Er zitten ook leden van Groen! en van Ecolo.

Ik ben hier zo vroeg, in de commissie Sport waar ik haast nooit kom, omdat ik vanuit die hoedanigheid een tegenwicht wil geven aan de heersende negatieve sfeer rond het WK voetbal. Er zijn ook positieve zaken, mijnheer Caron. De FIFA heeft misschien naar regels van fiscaliteit, infrastructuur en veiligheid gevraagd, maar ik weet dat de FIFA aan de organisatoren ook gevraagd heeft om rekening te houden met de ecologie. Daar hebben wij als kleine landen een enorm groot voordeel. We zijn kleinschalig, alles ligt dicht bij elkaar. De FIFA heeft aan de deelnemende landen die een witboek hebben ingediend, gevraagd om de ecologische voetafdruk van zo'n WK te beperken. *(Opmerkingen van de heer Bart Caron)*

Natuurlijk is de FIFA een machtige organisatie. Uiteraard beroert het voetbal heel wat zielen. Andere mensen gruwelen ervan omdat ze er niet van houden en ook omdat het overheerst in de media en op tv. Wie geen sportfanaat is, en een krant vol sport in handen krijgt, zal zich ergeren. Andere mensen kopen juist een krant omwille van de sportberichtgeving. Ik ben zeer blij, mijnheer Caron, als zij dan ook de andere bladzijden meepikken.

We beschikken ongetwijfeld over een aantal grote voordelen in dit land. Ik dank u ook voor uw zeer uitgebreid antwoord, minister. U hebt een aantal van die voordelen opgesomd. Er zijn er nog andere die helemaal niet te berekenen zijn. Het belangrijkste dat Vlaanderen moet doen, is zorgen voor de infrastructuur. Dat voelt iedereen wel aan. De stadions moeten er zijn,

de nodige bouwvergunningen moeten op tijd worden afgeleverd, er moeten dus keuzes worden gemaakt. De FIFA vraagt bijvoorbeeld dat de spelers tijdig in de stadions kunnen geraken, en dat lijkt me ook logisch. *(Gelach)*

Dat is AA Gent vorige week niet gelukt op Club Brugge. Daardoor hebben ze die match spijtig genoeg verloren, dat is nu zo. *(Opmerkingen)*

Gent heeft toch die match verloren? *(Opmerkingen)*

Er wordt ons vooral gevraagd om de stadions en de wegen ernaartoe in orde te brengen. Nog belangrijker is dat we aan sportpromotie doen. Als we nu één bevoegdheid hebben die we niet moeten delen met de federale overheid – en er zijn er nog zo, hoor –, dan is het toch wel Sport. De uitstraling en de beleving van de sport, de sportaccommodaties, mensen warm maken voor sport, mensen doen bewegen, dat alles komt de Vlaamse overheid en de Vlaamse minister van Sport toe. Het is onze taak om daar verder aan te trekken. We moeten ervoor zorgen dat de domeinen waar wij voor bevoegd zijn, efficiënt worden georganiseerd.

Iedereen stond eensgezind achter die kandidatuur. Over een tweetal maanden moet de FIFA beslissen, en nu is er wat gerommel over. Misschien gaat het soms over terechte vragen en opmerkingen, maar af en toe ook over vergezochte, aangezien het over zo'n groot evenement gaat. We moeten met zijn allen achter die kandidatuur blijven staan. Collega's, ik ben blij te horen dat u dat allebei doet. Ik ben blij dat de minister van Sport, waarschijnlijk samen met de Vlaamse Regering, onverminderd achter de kandidatuur voor het WK staat.

De voorzitter: Mijnheer Tommelein, was u bij het vorige debat aanwezig? U zegt dat u zo gretig bent om aan het debat deel te nemen.

De heer Bart Tommelein: Welk debat?

De voorzitter: Het vorige debat dat we hierover hadden naar aanleiding van een aantal vragen om uitleg.

De heer Bart Tommelein: Ik heb uitgelegd, voorzitter, dat ik voorzitter ben van het Benelux-parlement en dat ik daar in de Senaat ook bij betrokken ben. Daarom ben ik naar hier gekomen.

De voorzitter: Ik vraag dat omdat de kritische vragen in het eerste debat gesteld werden in een context van 'voorstander van het binnenhalen van het WK'. Het is zeer goed dat u ons zedenpreken geeft. We zijn voorstander maar met kritische opmerkingen.

De minister heeft in het eerste debat getuigd van een groot voluntarisme om dat evenement binnen te halen.

Nog een technische opmerking: dit is een debat tussen leden van de oppositie.

Ik stel voor dat we het incident afsluiten.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, ik protesteer. Dit is geen debat onder oppositieleiden.

De voorzitter: Ik bedoel dat heel letterlijk.

De heer Bart Tommelein: Maar nee.

De voorzitter: Jawel, kijk naar de sprekerslijst.

De heer Bart Tommelein: Zo kan men alles herleiden tot een debat onder de oppositie.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, u hebt cijfers gegeven over de budgettaire impact van een deelname: stadionbouw, belastingvrijstelling en dergelijke. Uiteindelijk valt dat allemaal moeilijk te berekenen, dat begrijp ik. Als we deelnemen, moeten we toch weten hoeveel dat aan Vlaanderen gaat kosten. Of ongeveer toch, met een marge van 1 op 10, zoals u net zei. Dat zou ik graag eens van u willen weten. Ik heb daar al herhaaldelijk schriftelijke vragen

over gesteld, ook naar aanleiding van de berekening van het Federaal Planbureau. Ik heb daar van u geen antwoord op gekregen.

Ik zou ook graag een lans breken voor de verdere voorbereiding. Het World Football Insider, een Amerikaans-Brits onderzoeksbureau, heeft gisteren toevallig een ranking uitgebracht van de kandidaat-landen. België en Nederland staan met 61 punten op de vijfde plaats. We scoren goed op het gebied van accommodatie, transport en stadionplanning. Er zijn twijfels over originaliteit, uniek karakter en de financiële slagkracht. Vooral dat laatste lijkt me belangrijk. Ik weet dat het moeilijk te berekenen is, maar ik zou toch graag van u een cijfer horen.

De voorzitter: U vraagt naar de impact op een toekomstige begroting. Daar valt moeilijk op te antwoorden. Bovendien, als er budgetimplicaties zijn, moeten we dat strikt genomen bespreken tijdens de begrotingsbespreking. Als de minister een antwoord wil geven, mag hij dat natuurlijk doen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, ik betreur uw opmerking.

De voorzitter: U betreurt de hele tijd van alles. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Nee! Nee! Nee! *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Wij moeten hier tirades van u ondergaan. U komt ons vertellen hoe we ons moeten gedragen! *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Ik apprecieer dat evenmin.

De heer Bart Tommelein: Mijnheer De Coene, u valt volledig uit uw rol als voorzitter. U moet neutraal zijn.

De voorzitter: Maar absoluut niet!

De heer Bart Tommelein: Ik ben een parlementslicd. Ik kom hier mijn mening verdedigen. Ik kom met mijn collega's overeen op sommige punten. U hebt daar niets over te vertellen! U maakt van alles een spelletje tussen meerderheid en oppositie! U speelt hier de spelletjes.

De voorzitter: Maar absoluut niet! Maar absoluut niet!

We gaan onze mooie dag niet laten verknallen.

Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Voorzitter, gelieve mij te excuseren voor mijn laattijdigheid. Mijn trein had 45 minuten vertraging. Ik heb de vragen en het antwoord niet echt gehoord. Ik had ook veel vragen. Ik zal ze niet stellen, ik zal het verslag lezen. Ik wou even verduidelijken dat het niet aan mij lag, maar aan de trein.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Yüksel, alle impact op de Vlaamse begroting zal bij de begrotingsbespreking aan bod komen. Ik kan u wel zeggen, en dat weet u, dat de beslissingen inzake PMV al genomen zijn. De middelen zijn ingeschreven door de vorige Vlaamse Regering.

Als we meer wedstrijdstadions zouden hebben dan voorzien, dan moeten we voor iets extra's zorgen. Die beslissing is genomen in de Vlaamse Regering. Dat is dus allemaal voorzien. In enkele van de ruimtelijke structuurplannen en wegenplannen bij nieuwe stadions zijn al ontsluitingen naar voren gebracht. Dat is budgettair nog niet allemaal in kaart gebracht, maar dat lijkt me vanzelfsprekend. Het gaat over 2018. Zelfs de meerjarenbegroting gaat maar tot 2014. De volgende zal tot 2015 gaan. Dat allemaal juist inschatten, kunnen we onmogelijk. We kennen vandaag niet alle elementen. Maar te gepasten tijde zal alles in de meerjarenbegroting bekeken worden.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Caron werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Ulla Werbrouck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het arrest van de Raad van State van 14 juli 2010 in de zaak van twee toptennissers - 2457 (2009-2010)

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Minister, in het arrest van 14 juli 2010 in de zaak-Malisse en de zaak-Wickmayer stelde de Raad van State bevoegd te zijn om zich uit te spreken in een annulatieberoep tegen de uitspraak over de beslissing van de disciplinaire commissie voor elitesporters van de vzw Vlaams Doping Tribunaal. Daarbij werd de tussenkomst van de vrijwillig tussenkomende partij het Wereld Anti-Doping Agentschap (WADA) afgewezen wegens gebrek aan persoonlijk en rechtstreeks belang. De decreetgever had de bedoeling om de Raad van State uit te sluiten.

Minister, hebt u al overlegd met het WADA naar aanleiding van deze uitspraak van de Raad van State? Zo ja, wanneer en wat is het standpunt? Zo nee, waarom niet? Zal het decreet Medisch Verantwoord Sporten tegen het licht gehouden worden nu de Raad van State zich bevoegd heeft verklaard in het beroep tot annulatie van de uitspraak van de disciplinaire commissie voor elitesporters van de vzw Vlaams Doping Tribunaal? Ja of nee, wanneer en op welke wijze?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Er is hier een spanningsveld tussen wat er internationaal van ons wordt verwacht, waarbij het in het verleden zowel in het beleid van de minister als in deze commissie heel duidelijk was dat wij ten volle willen voldoen aan de WADA-regelgeving, en de rechtsorde in België. Er zijn ook afspraken op Europees niveau.

Minister, kunt u een stand van zaken geven? Hoe kunnen we deze zaak verder aanpakken zodat er rechtszekerheid en rechtsduidelijkheid is voor alle betrokkenen? Daarbij moet een gezonde sportbeoefening, wat we allemaal beogen, zeker overeind blijven.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Dijck, die spanning is er effectief. De spanning tussen de WADA-code en de regelgeving van de Europese lidstaten is veel duidelijker dan bij staten van andere continenten. Dat is een moeilijke zaak.

Mevrouw Werbrouck, ik heb uiteraard schriftelijk en mondeling over deze zaak gecommuniceerd met WADA. De Raad van State heeft de bevoegdheid van de Raad van State. Ik heb nog één mogelijkheid: een cassatieberoep indienen tegen die uitspraak. En dat heb ik dan ook gedaan, om daar uiteindelijk de zaak te betwisten. Wij blijven van oordeel dat de Raad van State hier geen bevoegdheid heeft.

Ik heb het WADA er schriftelijk op gewezen dat de Vlaamse Gemeenschap niet akkoord gaat met het feit dat de Raad van State zich bevoegd acht en dat ik om die reden een cassatieberoep heb ingesteld. Hierbij kan het WADA als belanghebbende partij ook betrokken worden. Ik ga ervan uit dat ze dat zullen proberen te doen.

Op 9 september 2010 was er de zeventiende bijeenkomst van het Ad Hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency (CAHAMA) van de Raad van Europa.

Voorafgaand aan die bespreking hebben wij nog eens de kans gehad voor een open en nauwe communicatie tussen de verantwoordelijken van mijn administratie en het WADA naar aanleiding van de zaken-Wickmayer en -Malisse. Het WADA was tevreden over het overleg. Waar wij soms het signaal kregen dat Vlaanderen misschien niet meer WADA-conform was, hebben ze toen duidelijk begrepen dat wij de stappen zetten die we kunnen en dat we helemaal niet willen dat de conformiteit van Vlaanderen aan de WADA-code in het gedrang komt.

Met de uitspraak van de Raad van State en het oordeel van het Hof van Cassatie zal vanzelfsprekend rekening moeten worden gehouden bij de evaluatie van het huidige decreet medisch en ethisch verantwoord sporten. Ook met de uitspraken die elders zijn gedaan in de zaken-Wickmayer, -Malisse en -Keisse zal rekening moeten worden gehouden. Waar nodig, zullen we zien waar we de regelgeving kunnen en moeten aanpassen om het evenwicht te vinden. De bedoeling is om de door het WADA opgelegde procedures wel te kunnen volgen, maar die te verzoenen met de rechtsorde in België en Vlaanderen. Ik zal erop toezien dat er geen oplossingen worden voorgesteld die de WADA-conformiteit in het gedrang brengen. Maar ik moet en zal ook rekening houden met de bestaande regels in België en Vlaanderen.

U weet dat ik een apart Antidopingdecreet wil opstellen. De eerste fase heb ik onlangs afgerond: het consulteren van de werkveldpartners en het oplijsten van de knelpunten in de huidige regelgeving. Binnenkort zal ik wellicht een eerste werktekst kunnen opstellen.

De verschillende lopende juridische procedures en de discussies over het hele antidopingbeleid in de verschillende gemeenschappen van België, in andere Europese lidstaten en binnen het WADA maken dat we bij de ontwikkeling van een nieuw Vlaams Antidopingdecreet niet over één nacht ijs wensen te gaan. We denken dat het verstandig is om de evolutie die zich duidelijk aftekent op verschillende plaatsen even af te wachten en mee op te nemen in de opmaak van een nieuw decreet, dat zal passen in een nationaal en internationaal kader.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Dank u wel, minister. Ik wist nog niet dat u in cassatie bent gegaan. Dat was nog niet terug te vinden op de website.

Ik ben heel blij dat u werk maakt van een Antidopingdecreet. Het is inderdaad nodig. Er is een spanningsveld, er zijn knelpunten. We moeten eens durven te bekijken wat er kan en moet veranderen, conform met de richtlijnen van het WADA. Dopingvrij sporten is voor mij een prioriteit. We blijven het opvolgen en we zien wel wat het Hof van Cassatie zal zeggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verdere opvolging van de btw-reglementering voor kermis- en wielervedstrijden - 2462 (2009-2010)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, ik stel hier een opvolgingsvraag. Op 25 februari heb ik u ook al bevraagd over deze problematiek. De aanleiding was de btw-regeling voor de organisatie van sportwedstrijden, en dan vooral wielervedstrijden. Maar eigenlijk gaat het verder dan dat.

Een paar maanden geleden besliste de federale btw-administratie de controle op organisatoren in de sport- en vrijetijdssector op te voeren. De vraag of dat nu de sector is waarop de btw-administratie moet focussen, is iets dat op het federale niveau moet worden behandeld. Wij, en heel veel verenigingen met ons, kunnen daar enkel akte van nemen. In principe kan elke sport-, jeugd- of culturele vereniging die meer dan 5580 euro omzet per jaar heeft, door de

btw-administratie gevat worden. Vele organisatoren van wielervedstrijden zouden volgens deze strenge interpretatie van de btw-regelgeving btw-plichtig zijn en zouden jaren verzuimd hebben dit aan te geven. Boetes en terugvorderingen dreigden en sommige organisatoren dreigden in financiële problemen te komen.

In het parlement werd dan een oplossing gevonden. Zowel in het federale als Vlaamse parlement werden vragen gesteld aan de bevoegde ministers. Minister Reynders bleek bereid te zijn het gesprek aan te gaan met de organisatoren en eventueel ook met de regionale ministers van Sport. Uzelf zei op 25 februari eigenlijk hetzelfde. U stelde dat u op basis van een iets gefundeerder dossier het gesprek wilde aangaan met minister Reynders en, veronderstel ik, vooral met de btw-administratie. U gaf aan om in samenwerking met de Vlaamse Sportfederatie (VSF) een en ander te willen uitwerken. Er was het KPMG-rapport, dat u echter veeleer als een begin van de oefening beschouwde. U verwachtte vanuit de VSF meer transparantie en meer duidelijkheid over de problematiek en dus een betere basis om het gesprek aan te gaan met minister Reynders.

Bovendien wachtte u op een uitspraak van het hof van beroep naar aanleiding van een zaak die aanhangig werd gemaakt door Recrea om inzicht te verkrijgen in de interpretatie van artikel 44, paragraaf 2, ten derde van het BTW-wetboek. U stelde een overleg met minister Reynders en/of de btw-administratie voorop, uiterlijk in september 2010. Dat was dus afgelopen maand.

Ondertussen heeft een gunstige wind ervoor gezorgd dat ik een nota op mijn bureau heb gekregen van de btw-administratie en ondertekend door minister Reynders. Daarin stelt hij een aantal zaken met betrekking tot die interpretatie. Bij mijn weten staat dat in schril contrast met de praktijk op het terrein. Heel wat organisatoren van sportwedstrijden kregen een factuur van de btw-administratie onder de neus geduwd en hebben terugvorderingen moeten betalen. Minister, kent u die nota? Is er overleg geweest met minister Reynders? Wat heeft het onderzoek dat u samen met de VSF gevoerd hebt of zou hebben gevoerd, opgeleverd? Is er een rapport en zijn er conclusies? Welke manier van werken staat u voor?

De belangrijkste bezorgdheid blijft dat er geen retroactiviteit zou worden toegepast ten aanzien van de organisatoren en verenigingen. Vooral dat zorgt immers voor de financiële problemen. Dat men zich in regel moet stellen vanaf een bepaalde datum, daar kunnen heel wat verenigingen mee leven. Maar dan moet er ook – duidelijk – over gecommuniceerd worden. Dat is ook een taak voor het Vlaams sportbeleid in samenwerking met de federaties.

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: In mei 2009 werd een rapport opgemaakt inzake de btw-problematiek in het basisveld sport in het algemeen. Ik weet dat we ons op het federale niveau begeven, maar er zijn toch wel een aantal bemerkingen te maken. Ik denk aan fitnessclubs. Voor de ene geldt een regeling van 6 percent als er geen begeleiding is, en 21 percent als dat wel het geval is. Er zijn problematieken die aangekaart moeten worden bij de minister van Financiën.

Er zijn bepaalde zaken die ik toch nog eens wil benadrukken. Het gaat om een knelpunt voor de niet-commerciële sportclubs. Er is een heel strikte interpretatie voor de btw-vrijstellingen in het algemeen. Paardrijden op zich, daarvoor is men vrijgesteld van btw. Voor het stallen van het paard moet er dan wel btw betaald worden. De ligplaats van een boot, dat is ook nog zo iets. Men moet die boot toch ergens kunnen aanmeren om te kunnen sporten. Daar moet dan btw op betaald worden.

Minister, het is geen zwart-witverhaal. Het staat niet ver van het sportgerelateerde. We moeten daar eens naar kijken. Ik hoop dat u dat meeneemt wanneer u daarover zult spreken met minister Reynders.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, uiteraard is de problematiek me goed bekend. Mijnheer Bothuyne, in uw vraag had u het over de wielersport. Men kan echter nergens bij een amateurclub van enige omvang komen, of men stelt die vragen. Dat is een zaak die leeft bij de sportfederaties, bij de amateurorganisaties. Dat zorgt vandaag voor heel wat commotie en onzekerheid.

In mijn vorig antwoord heb ik misschien enige onduidelijkheid laten bestaan. Het Dynamo Project als zodanig is geen onderzoek, maar wel een bevraging bij de leden over de knelpunten. Wat de timing betreft, zou men wachten op de antwoorden tot eind augustus. Men heeft me beloofd dat men het resultaat in het Dynamojaarverslag van eind oktober zou opnemen. Dan pas kan ik u daarop antwoorden.

Het gaat inderdaad om federale wetgeving. Als minister van Sport kan ik echter wel iets doen. Dat gaat dan om het ondersteunen en informeren van de verschillende sportfederaties en -clubs over die problematiek. Eigenlijk is er al een grote groep van ondersteunende acties van start gegaan. Ik wil daar toch even op wijzen, want dat is wat van mij vooral kan en mag verwacht worden.

Onder meer via het Dynamo Project leverde de VSF op korte termijn concrete inspanningen ter ondersteuning van de sportverenigingen. Met de proeftuin Verenigingsondersteuning uit het Participatiedecreet wil de VSF een professionalisering en kwaliteitsverbetering van de sportclubs bewerkstelligen. Een van de projecten in dat verband was de btw-maatopleiding. Met die btw-maatopleiding was het juist de bedoeling om de clubs door te lichten en te begeleiden bij de toepassing van de btw-reglementering omdat er zoveel onduidelijkheden zijn. Langs die weg zijn tot op heden al meer dan 1900 btw-infobrochures verspreid. Dat is toch enorm. Daaruit blijkt ook nog eens dat het leeft. Verder is er een fiscale tool ontwikkeld die de clubs kan helpen. Sinds 27 augustus is die beschikbaar. Ondertussen werd die al 19 keer aangevraagd. Daarnaast is deze tool recent ook gratis aangeboden aan 43 sportverenigingen ter aanvulling van de maatopleiding die deze verenigingen bij het Dynamo Project hebben gevolgd. Tot op heden zijn er ook 8 sessies voor globale btw-bijbscholing georganiseerd. Gemiddeld waren er 59 deelnemers per sessie aanwezig. Dat duidt opnieuw aan hoe die zaak leeft. Voor alle sessies samen waren er 472 deelnemers. *(Gelach)*

U mag ermee lachen. *(Gelach)*

Er volgen er nog 4 in het najaar.

Het is ook duidelijk dat de VSF volgend werkjaar de sportclubs verder zal begeleiden op basis van die btw-wetgeving. Het blijft natuurlijk een federale materie. Op dat niveau moet er natuurlijk heel wat worden aangepakt. Waar ik kan, zal ik ervoor zorgen die zaak bij de onderhandelingen mee op tafel te leggen. Andere partijen die daar ook de kans toe hebben, wil ik oproepen om dat mee te ondersteunen. Het is de moeite waard dit probleem toch even tegen het licht te houden bij een mogelijke regeringsvorming.

Natuurlijk heeft de federale regeringsvorming ook een nadeel. De gesprekken met de minister van Financiën verlopen op dit moment wat moeilijk. Ze hebben vertraging opgelopen. Het is moeilijk om met een minister van Financiën in lopende zaken dergelijke toch fundamentele zaken, die je moeilijk kunt afdoen als lopende zaken, af te ronden. Maar in het kader van het Overlegplatform Sport voor Allen, dat in het voorjaar opnieuw werd opgestart, werd een werkgroep opgericht voor de btw-regelgeving voor de sportsector. Ik wil maar zeggen dat wij wél met iets bezig zijn. Zitten in die werkgroep: de Vlaamse Sportfederatie (VSF), het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB), de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP), de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG), het kabinet Sport, het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media en het Bloso. Tijdens de vergaderingen van deze werkgroep – en de laatste dateert van eergisteren – worden de knelpunten inzake btw die mevrouw Werbrouck en de heer Bothuyne naar voren hebben

gebracht, gebundeld, zodat we kunnen onderzoeken wat nu juist het probleem is en welke de mogelijke oplossingen zouden kunnen zijn in verband met – onder meer – wielervedstrijden.

Ik heb die werkgroep gevraagd om op korte tot middellange termijn een visieplan en een actieplan op te stellen. Zo kunnen concrete acties en beleidsaanbevelingen volgen. Daarbij zal ook rekening worden gehouden met de resultaten van het KPMG-rapport van 2009. Op basis van die aanbevelingen zal ik dan met een hopelijk op dat moment volwaardige minister van Financiën overleg plegen over de btw-knelpunten in de sportsector. Niet dat de huidige minister niet volwaardig zou zijn, maar u begrijpt wat ik bedoel.

Mijnheer Bothuyne, ik heb nog geen goede wind gehad, dus heb ik het rapport van de FOD Financiën nog niet gekregen. Ik heb gepolst bij KPMG naar het bestaan van een dergelijk rapport, maar ook zij konden mij daar niets over zeggen. Ik zal, naar aanleiding van uw vraag, de federale minister vragen om mij dat rapport zo spoedig mogelijk over te maken.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, ik dank u voor het antwoord en ook voor de bereidheid om hier duidelijk actie te ondernemen. Zowel op het vlak van communicatie als op het vlak van ondersteuning gebeurt al het een en ander. 1900 brochures verspreiden is goed. Maar ik denk dat er meer clubs daarover vragen hebben. Ik kan mij voorstellen dat de actie gewoon voortgaat en dat we op dat vlak nog niet aan het einde van ons Latijn zijn.

Communicatie en ondersteuning is één zaak, de belangen verdedigen is iets anders. Ik kan mij voorstellen dat dat de focus zal zijn van de werkgroep waarover u net sprak. Dan hebben we het over die visienota en het actieplan. Wij moeten op zeker ogenblik toch eens samenzitten met de federale btw-administratie en de minister. De nota waarover ik het had, is ondertekend door de minister maar is bij mijn weten niet verspreid in de administratie. Ik ga mij niet uitspreken over de organisatie van de FOD Financiën en wat daar eventueel fout kan lopen, maar het is wel zo dat op het terrein clubs, verenigingen en organisatoren op dit moment betalen wat ze, volgens wat in deze door minister Reynders ondertekende nota staat, niet zouden moeten betalen.

Daar is toch een grote contradictie. U zou daar vrij snel mee aan de slag moeten kunnen gaan. Ik ga ervan uit dat die clubs onrechtmatig betalen en dat daar ook Vlaams geld bij betrokken is. Sommige van die clubs worden ondersteund vanuit de Vlaamse begroting en ook vanuit uw begroting. Op deze manier zijn we een transfer aan het organiseren en daar bent u, samen met uw partij, toch zeker tegen. Ik wil maar wijzen op de urgentie van de problematiek. We kunnen niet te lang wachten. U sprak over de middellange termijn voor uw visienota en actieplan. Ik weet dat minister Reynders in lopende zaken is, maar dit gaat over de interpretatie van de bestaande regelgeving en over de manier waarop de administratie zich organiseert. Dat kan perfect in lopende zaken worden behandeld.

Ik heb vernomen dat de federale kabinetten op dit ogenblik veel te weinig omhanden hebben. Het is dus een goed moment om zich hierover te buigen. Het is ook een goed moment voor u om contact op te nemen met de federale administratie.

Minister Philippe Muyters: Ik zal, zoals ik zei, contact opnemen. Alleen al om te vragen naar die nota. Ik ben blij voor u dat u goede federale winden krijgt. Maar ik heb de nota niet gezien. Door de vraagstelling ben ik ervan op de hoogte gebracht. Ik kan haar nu officieel opvragen en zal dat dan ook doen. Dan zal ik zien op welke manier ik verdere stappen kan zetten.

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben heel blij dat u het domein Sport ter harte neemt. Er zijn knelpunten en zaken die niet juist lopen. Ik ben heel blij dat er werkgroepen worden georganiseerd. Ik hoop dat u hen een beetje het vuur aan de schenen kunt leggen, want deze problemen bestaan al jaren. Ik hoop dat wij op het einde van

deze legislatuur kunnen zeggen dat wij daar toch iets hebben gerealiseerd. Of het nu hier is of op het federale niveau, het is mij eender, zolang de sport er maar beter van wordt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de inventarisatie en ontsluiting van fotoarchieven

- 2413 (2009-2010)

Vraag om uitleg van de heer Lieven Dehandschutter tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de achteruitgang van duizenden fotoarchieven

- 2533 (2009-2010)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ons land bezit duizenden fotoarchieven die liggen te verzuren in talloze stedelijke archieven, musea en andere instellingen. Sommige mensen van musea zullen dit wellicht niet graag horen, want ik weet dat velen hun uiterste best doen om dat materiaal goed te bewaren.

De twee officiële fotomusea in Antwerpen en Charleroi bezitten waardevol fotomateriaal, maar heel wat fotomateriaal met historische waarde ligt verspreid over talloze musea in ons land. Wegens een gebrek aan inventarisatie heeft niemand zicht op de berg aan fotomateriaal.

Enkele fotomusea zijn al begonnen om eigen overzichten op te stellen. Maar de softwaresystemen zijn niet gelijkwaardig en compatibel. Naar aanleiding van de honderdjarige herdenking van Wereldoorlog I in 2014, maar ook om onze maatschappelijke geschiedenis in beeld te brengen, is in eerste instantie een inventarisatie nodig van het historisch fotomateriaal, om ze in tweede instantie te kunnen ontsluiten. Daar zitten juweeltjes tussen, zoals foto's van Antony en andere talentvolle fotografen.

Minister, wat is uw visie op deze situatie? Waarom is het historische fotomateriaal nog niet geïnventariseerd? Vindt u het noodzakelijk om stappen te ondernemen voor de inventarisatie en ontsluiting van het fotomateriaal in de talloze musea? Indien niet, waarom niet? Indien wel, welke stappen zult u hiervoor ondernemen?

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: De aanleiding van mijn vraag is wellicht dezelfde, namelijk het stuk dat de heer Ludo Bekkers tijdens de zomer onder de aandacht heeft gebracht over de betreurenswaardige toestand van heel wat fotoarchieven in ons land. Het fotopapier ligt daar letterlijk te verzuren en foto's verdwijnen daardoor letterlijk uit beeld.

Ook inzake ontsluiting is er nog heel wat werk aan de winkel. Wanneer men in Vlaanderen op zoek gaat naar een bepaalde foto of een fotodocumentatie over een bepaald onderwerp, hetzij voor een museum, hetzij voor een tentoonstelling, tenzij voor de illustratie van een publicatie, dan is dat zoeken naar een speld in een hooiberg. Op heel wat tentoonstellingen en in heel wat publicaties is het vaak een beperkt aantal foto's dat telkens terugkeert terwijl zich in heel wat particuliere archieven nog bijzonder waardevolle en originele foto's bevinden.

Zoals de heer Verstreken al zei, heeft niemand een zicht op de gigantische berg aan fotografisch materiaal dat zich in Vlaanderen bevindt. De foto's worden op heel veel plaatsen en in uiteenlopende omstandigheden bewaard: overheid of particulier, geïnventariseerd of niet geïnventariseerd.

Ludo Bekkers pleit ervoor dat in eerste instantie de Vlaamse Gemeenschap werk maakt van die inventarisatie. Hij signaleert ook dat daar links en rechts al werk van wordt gemaakt. Helaas blijken verschillende softwaresystemen vaak niet compatibel te zijn. Inventarisatie hangt uiteraard ook samen met bewaring, digitalisering en ontsluiting van dit materiaal.

Ludo Bekkers suggereert dan ook dat de Vlaamse Regering meer aandacht zou hebben voor deze problematiek en beleidsmatig initiatieven zou nemen. Minister, hij vindt dat u meer aandacht zou moeten hebben voor al die onzichtbare schatten die de maatschappelijke geschiedenis van ons land en volk in beeld brengen.

Minister, wat is uw reactie op het artikel van Ludo Bekkers?

Heeft de Vlaamse overheid vandaag een zicht op het waardevolle fotomateriaal dat zich in Vlaanderen bevindt? Zo neen, op welke manier kan daar dan toch werk van worden gemaakt?

Het Vlaamse Archiefdecreet van minister Bourgeois, dat onlangs werd goedgekeurd, zal dit probleem voor een groot deel verhelpen voor wat de Vlaamse en lokale overheidsarchieven betreft. De nodige uitvoeringsbesluiten moeten hier echter nog genomen worden. Uiteraard is dit nieuwe decreet niet van toepassing op particuliere fotoarchieven. Misschien kan de Archiefbank Vlaanderen daarin een grotere rol gaan spelen dan vandaag al het geval is. Mijn suggestie is dan om die twee databanken op elkaar af te stemmen.

Zal het register dat via het Archiefdecreet wordt ontwikkeld, daadwerkelijk afgestemd worden op de Archiefbank Vlaanderen? Zal iemand via één zoekstelsel de twee databanken tegelijk kunnen doorzoeken? Zijn er andere synergieën mogelijk of wenselijk?

Minister, ik wil u er ook op wijzen dat het archiefproject over audiovisuele media op de Waalse Krook in Gent eventueel ook opportuniteiten biedt. We zijn daar voor de zomer met de commissie op bezoek geweest en dat heeft wel indruk gemaakt, ook wat de ruimtelijke mogelijkheden betreft. Zal in dat project ook ruimte zijn voor de digitalisatie van fotomateriaal dat dreigt te vergaan? Hoe zal dit concreet worden geregeld?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, geachte leden, ik zal beginnen met de vragen van de heer Verstreken en daarna de vragen van de heer Dehandschutter beantwoorden.

Ik wil eerst een algemene reactie geven. Het klopt dat fotocollecties heel ruim verspreid zijn over de diverse instellingen, niet alleen bij erkende collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties, maar ook bij heel wat vrijwilligersinitiatieven. Van erkende musea en archiefinstellingen ingedeeld bij het Vlaamse niveau wordt verwacht dat hun collecties volledig zijn geregistreerd volgens de gangbare normen. Om te worden erkend door de Vlaamse overheid moet de collectiebeherende instelling over een geautomatiseerde collectieregistratie en -administratie beschikken. Dat wordt zo bepaald in het tweede uitvoeringsbesluit van het Cultureel-erfgoeddecreet, maar dat weet u ongetwijfeld.

Daarnaast werd in de beheersovereenkomst met alle erkende en gesubsidieerde collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties ook de doelstelling opgenomen dat ze werk moeten maken van de digitale ontsluiting én presentatie van hun collecties. Daarbij moeten ze ervoor zorgen dat de digitale gegevens blijvend toegankelijk en leesbaar worden gemaakt en dat internationaal erkende inhoudelijke en technische standaarden worden gebruikt, zodat die gegevens ook uitwisselbaar zijn. De organisaties moeten ook hun cultureelerfgoedgemeenschap sensibiliseren en informeren over het gebruik van internationale standaarden. Van instellingen gesubsidieerd via het Cultureel-erfgoeddecreet wordt met andere woorden verwacht dat ze hun collectie inventariseren en digitaliseren.

Tegelijkertijd ben ik me ervan bewust dat er nog veel lacunes en achterstanden te detecteren zijn in de werking van deze organisaties, zeker ook op vlak van de inventarisatie, registratie en digitalisering van de collecties. Ik ben er dan ook van overtuigd dat, willen we onze erfgoedcollecties op een gedegen manier beschikbaar stellen voor studie en beleving, het

noodzakelijk is op een gecoördineerde en geplande manier vooruitgang te maken op het vlak van digitalisering van stukken en geautomatiseerde inventarisatie.

Het bevorderen van digitalisering is – dat weet u – een van de zeven strategische doelstellingen die zijn opgenomen in de beleidsnota Cultuur. De uitwisselbaarheid van de data en het beeldmateriaal en het werken met gestandaardiseerde toepassingen zijn daarbij van heel groot belang. Softwaresystemen hoeven niet per definitie compatibel te zijn, maar ze moeten het wel mogelijk maken de informatie op een gestandaardiseerde manier te beheren en te exporteren.

Mijnheer Verstreken, ik heb daarnet al gezegd dat ik ervan overtuigd ben dat er meer vooruitgang moet worden geboekt op vlak van inventarisatie en digitalisering van die erfgoedcollecties. Daarbij wil ik het gebruik van open standaarden aanmoedigen, zodat het mogelijk wordt data en collectiegegevens onderling uit te wisselen en ze ook in overzichten samen te brengen. Dat werd uitvoerig besproken tijdens het Cultuurforum in het voorjaar van 2010. Momenteel onderzoek ik nog hoe ik in de toekomst concrete stappen kan zetten om de vooruitgang te stimuleren. Gezien de budgettaire context is dat niet evident. Dat is geen groot nieuws, denk ik. Ik zal echter bekijken hoe en in welke mate ik daaraan prioriteit kan geven binnen de erfgoedbegroting.

In dit kader zijn twee bestaande initiatieven toch wel belangrijk om te vermelden. Er is het belangrijke Vlaamse project Cultureel ErfgoedStandaarden Toolbox (CEST). Dat is een heel belangrijk initiatief. Het project werd in februari 2010 opgestart en wil erfgoedinstellingen in Vlaanderen wegwijs maken in het gebruik van standaarden bij het creëren, beheren en toegankelijk maken van digitale collecties. Het is dus een belangrijk instrument om die uitwisselbaarheid te bevorderen. Daarnaast is er het belangrijke Europese initiatief Europeana, de Europese digitale databank, waarover het deze middag nog zal gaan tijdens de informele Raad voor Cultuur, die begint om 2 uur. Europeana is een belangrijke katalysator, die organisaties ertoe kan aanzetten foto's digitaal beschikbaar te stellen en van de juiste metadata en standaarden te voorzien.

Ik kom dan tot de vragen van de heer Dehandschutter. Mijnheer Dehandschutter, u hebt me gevraagd wat mijn reactie is op het artikel van de heer Bekkers. Ik kan herhalen dat ik erken dat er vaak achterstand is op het vlak van het registreren, digitaliseren en samenbrengen van overzichten van fotografisch materiaal. Wel zijn er heel wat lokale, regionale en Vlaamse initiatieven die wel fotomateriaal ontsluiten. Misschien wordt daar vrij snel aan voorbijgegaan.

Een voorbeeld is Erfgoedplus.be van de provincies Limburg en Vlaams-Brabant. Ook is er Musea Oost-Vlaanderen in Evolutie (MovE), in de provincie Oost-Vlaanderen. Dat kunt u terugvinden op www.museuminzicht.be. De Vlaamse Gemeenschap ondersteunde in het verleden op projectmatige basis het opstarten van die twee initiatieven. Ook op lokaal niveau werden diverse beeldbanken opgericht, vaak op initiatief van lokale erfgoedcellen, in samenwerking met musea en archieven. Via het Europeana Vlaanderen Overlegplatform zet de Vlaamse Gemeenschap zich in voor de ontwikkeling van het Europese project Europeana, dat een Europese digitale bibliotheek van het cultureel erfgoed wil uitbouwen. Ook daarvan bestaat een website, namelijk www.europeana.eu. Dit initiatief is een belangrijke katalysator, die organisaties ertoe kan aanzetten om foto's digitaal beschikbaar te stellen en van de juiste metadata en standaarden te voorzien.

Dan was er de vraag hoe we het feit dat nog niet alles is gedigitaliseerd, zullen verhelpen, en de vraag of we daar wel een overzicht van hebben. De Vlaamse overheid houdt tot op heden geen systematisch overzicht bij van fotomateriaal dat zich op Vlaams grondgebied bevindt. Van collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties, erkend en gesubsidieerd binnen het Cultureel-erfgoeddecreet, wordt verwacht dat ze hun eigen collectie registreren en digitaliseren, volgens de gangbare normen. Ik ben daarnet, naar aanleiding van de vraag van de heer Verstreken, al ingegaan op deze kwestie en de wijze waarop dat gebeurt. Ik vermeld

ook graag dat ik vorig jaar aan de organisaties PACKED en eDavid, die bezig zijn met digitalisering, de opdracht heb gegeven tot het ontwikkelen van een werkbare set van standaarden. Het initiatief heeft tot doel de Vlaamse erfgoedinstellingen wegwijs te maken in het gebruik van standaarden bij het creëren, beheren en toegankelijk maken van digitale collecties. Ik verwacht eerstdaags de resultaten van deze opdracht.

Archiefbank Vlaanderen, dat terug te vinden is op www.archiefbank.be, heeft, op basis van het decreet Cultureel erfgoed, tot doel het Vlaams privaat archivalisch cultureel erfgoed te vrijwaren en de publieksgerichte en wetenschappelijke valorisatie te optimaliseren. Het begrip ‘archivalisch cultureel erfgoed’ wordt daarbij zeer ruim ingevuld. Ook over fotoverzamelingen verzamelt de archiefbank informatie. Zo biedt Archiefbank Vlaanderen een overzicht van fotoarchieven, zoals de foto- en affichedcollectie van het Antwerpse Sportpaleis of de fotocollectie van fotograaf Gerard Teurlings, dat wordt bewaard in het stadsarchief van Halle.

Vanuit Archiefbank Vlaanderen wordt het opnemen van informatie over nieuw archivalisch cultureel erfgoed voortdurend gestimuleerd, ook als het om privaat erfgoed gaat. Het uit te werken centraal register op basis van het Vlaams Archiefdecreet zal de publiekrechtelijke archieven ontsluiten. Voor de uitwerking staat het Departement Bestuurszaken in, namelijk de Coördinerende Archiefdienst. Er vond overleg plaats met het agentschap Kunsten en Erfgoed om voor dit nieuwe centrale register van publiekrechtelijke archiefdocumenten een optimale afstemming te verkrijgen met de Archiefbank Vlaanderen. Bij de verdere ontwikkeling van het nieuwe register blijft de compatibiliteit met Archiefbank Vlaanderen een belangrijk aspect.

Wat de vierde vraag betreft, vermeldt het Vlaams regeerakkoord van 2010 de oprichting van een Vlaams instituut voor de archivering en ontsluiting van audiovisueel erfgoed in Vlaanderen op pagina 75, een project dat onder de noemer 'Waalse Krook' door het leven gaat. Dit initiatief gaat in op het ontwikkelen van een gemeenschappelijke basisinfrastructuur voor digitalisering en archivering van het audiovisueel en multimediaal archiefmateriaal in Vlaanderen. Dit traject werd intussen verder vormgegeven door de projecten Bewaring en Ontsluiting van Multimedia in Vlaanderen (BOM-vl) en vervolgens door Archipel en Vlaanderen In Beeld.

Archipel spitst zich toe op de erfgoedcomponent en het tweede eerder op de media/televisiewereld. Op basis van de resultaten van deze voorbereidende projecten zullen we binnen de Vlaamse Regering bepalen hoe deze projecten en het archiveringsinstituut verder uitgewerkt worden. We kunnen dan ook bekijken of het opportuun is om de focus op audiovisueel en multimediaal archiefmateriaal te verruimen. Andere materiaaltypes van cultureel erfgoed zoals fotoarchieven, zouden dan mee aan bod kunnen komen, al dan niet binnen hetzelfde kader of als voorbeeldproject. Om effectief de verwachte schaalgrootte te realiseren die voor het hele cultureel-erfgoedveld relevant is, is het nodig om ook over tekst, beeld, audio en 3D te spreken. Maar laat het voor iedereen duidelijk zijn dat niet alles meteen zal kunnen worden gerealiseerd en dat er dus een termijnplanning moet worden opgemaakt.

Als besluit wil ik stellen dat de Vlaamse overheid zich bewust is van het belang om al het waardevolle cultureel erfgoed in Vlaanderen op een systematische manier te inventariseren, te archiveren en te ontsluiten. Met het Cultureel-erfgoeddecreet van 2008 werden instrumenten gecreëerd die kunnen bijdragen tot de opbouw van de nodige structuren. Het groeit verder en zal bijkomende investeringen vergen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik dank de minister voor haar antwoord en voor het feit dat zij blijvend aandacht wil besteden aan de onzichtbare schatten die in kelders liggen. Zo kunnen deze schatten worden geïnventariseerd en zullen ze ooit voor het grote publiek toegankelijk zijn.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Ik dank de minister eveneens voor haar antwoord. Er is nog heel wat werk aan de winkel. U hebt goed weergegeven dat er op verschillende terreinen inderdaad initiatieven worden genomen. De tijd dringt en het fotomateriaal dat het meest wordt bedreigd, moet prioritair worden behandeld. Als het helemaal is verdwenen door de verzuring, is het verloren. Dat beseft iedereen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het proefproject Vlaamse vrijetijdspas in Aalst
- 2464 (2009-2010)**

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Vandaag zijn er verscheidene problemen die een hoge participatie van kansarmen aan het culturele of vrijetijdsleven verhinderen. Het wegwerken van financiële drempels voor de participatie aan cultuur en vrije tijd, zijn daarom een absolute must. Ondanks lokale ervaringen met een vrijetijdspas, de brede lokale kennis die daaruit voortvloeide en een studie door Direct Marketing Atelier, besliste de minister halfweg augustus om een proefproject van de Vlaamse vrijetijdspas in Aalst op te zetten. Dat project zal in 2011 worden uitgevoerd.

‘Betaalbaarheid’ is echter slechts een van de vele drempels bij vrijetijdsparticipatie. Er zijn er nog andere. Denken we maar aan de senioren die veel tijd hebben maar die jammer genoeg een soms beperkte mobiliteit hebben; aan de integrale toegankelijkheid, zowel fysiek als mentaal; aan ontoegankelijke informatie; aan ontoegankelijk onthaal; aan het niet begrijpen van cultuur want cultuur behoort niet tot ieders leefwereld; aan de beperktheid van de sociale netwerken; aan het zich niet aanvaard weten... Investeren in toeleiding is dus minstens even belangrijk. Denken we aan de good practices van de ‘acti’meter, een project in Roeselare waarbij een vrijetijdcoach doelgroepen vanuit verschillende organisaties mee begeleidt en toeleidt naar vrijetijdsactiviteiten.

Een vrijetijdspas op zich heeft weinig zin als er niet ook gewerkt wordt aan de andere drempels. Daarom wil ik enkele vragen stellen.

Minister, waarom vindt u het nodig om, ondanks het feit dat alle bestaande soorten vrijetijdspassen in verschillende steden en gemeenten al geëvalueerd werden, toch nog een proefproject te lanceren in Aalst? Waarom geeft u, in plaats van een proefproject te organiseren, de steden en gemeenten die al investeerden in een vrijetijdspas niet meer ondersteuning om van hun vrijetijdspas een volwaardig beleidsinstrument te maken? Bij de bestaande vrijetijdspassen bestaat er een probleem van overdraagbaarheid van de gemeente naar de stad of omgekeerd. Denken we maar aan het gebruik van een zwembad in een aanpalende stad: wat moet er dan gebeuren als men inwoner is van een kleinere gemeente zonder zwembad? Wat stelt u voor om dit concreet probleem op te lossen? Hoe wilt u de toeleiding van kansengroepen naar een vrijetijdspas ondersteunen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Coppé, dank u voor deze vraag. Zo kan hier een en ander nog eens worden verduidelijkt.

Vooreerst wil ik stellen dat de doelgroep van de Vlaamse vrijetijdspas bestaat uit elke liefhebber van cultuur-, sport en andere vrijetijdsactiviteiten. Om voldoende garanties in te bouwen dat iedereen er volwaardig gebruik van kan maken, moet bij de ontwikkeling

bijzondere aandacht gaan naar bepaalde doelgroepen van mensen die moeilijk de weg vinden naar sport-, cultuur- en vrijetijdsactiviteiten, zoals mensen in armoede. De vrijetijdspas zal dus door iedereen verworven en gebruikt kunnen worden, zodat hij niet stigmatiserend zal werken voor de kansengroepen.

De specifieke focus op mensen in armoede maakt dat aandacht voor en de organisatie van toeleiding integraal deel uitmaakt van het pilootproject in Aalst. Het gaat dus niet enkel om een financiële stimulans, het gaat ook effectief om het organiseren van toeleiding. Dit project wordt voorbereid en het projectplan wordt in december opgeleverd. Indien dit plan realistisch en haalbaar blijkt, zal in 2011 met de implementatie worden gestart.

De vrijetijdspas zal op meer drempels dan op louter financiële drempels inspelen. De financiële drempel is, bijvoorbeeld voor mensen in armoede, slechts één van de vele drempels. Tegemoetkoming aan andere remmende factoren, zoals de psychologische drempels, informatievoorziening en praktische hindernissen, wordt ook tijdens de ontwikkeling van het pilootproject onderzocht. Op 29 september stelden de mensen in armoede zelf trouwens de brochure 'Wij blijven niet in de kou staan' voor, waarin ze zelf aangeven welke de drempels zijn waarmee ze worden geconfronteerd in hun cultuurbeleving. Ze geven ook suggesties aan cultuuraanbieders om hieraan te verhelpen.

Met het pilootproject wil ik onderzoeken hoe vanuit Vlaanderen een eenvormig systeem voor een vrijetijdspas kan worden ontwikkeld, zowel naar infrastructuur als naar concept. Een gestandaardiseerd en kostenefficiënt systeem kan op termijn de werking van bestaande systemen en praktijken ondersteunen en vereenvoudigen. Het systeem wordt opgebouwd vanuit de expertise die al verworven is bij bestaande lokale praktijken om zo te komen tot een infrastructuur die ook ruimer kan worden ingezet en renderen. Ik geef er de voorkeur aan te investeren in een overkoepelend systeem, eerder dan elk bestaand project apart en parallel te financieren.

Tijdens het pilootproject zal onder andere de bovenlokale schaalbaarheid van de infrastructuur onderzocht worden. Het vrijetijdsaanbod in bepaalde kleinere gemeenten is soms te beperkt waardoor inwoners zich voor bepaalde activiteiten verplaatsen naar de omliggende stad of gemeente. Denken we aan bijvoorbeeld een bioscoop of een zwembad. Tijdens de pilootfase zal in eerste instantie onderzocht worden hoe dit kan worden gerealiseerd op de schaal van Aalst en de omliggende regio. Op langere termijn kan de schaalbaarheid op het Vlaamse niveau onderzocht worden. Daarom werden Aalst en de omliggende regio geselecteerd voor dit proefproject.

Pas half december wordt het projectplan opgeleverd. De beslissing om dat in Aalst te doen is genomen. Ik wil hier niet op vooruitlopen. In ieder geval zal rekening worden gehouden met de aanwezige expertise en de succesvolle aanpak met het kansenpasproject, zoals het nu al bestaat in Aalst en omgeving. Het uitbouwen van lokale netwerken is hier cruciaal, zowel op het niveau van de toeleiding, als van de verdeling en aanvaarding van een pas. Om dit te realiseren zijn intensieve gesprekken met alle betrokken lokale spelers nodig. Ik denk aan de Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen, de regionale werkgroep Kansenas en het lokale bestuur. Die worden allemaal samengebracht. Ook op het Vlaamse niveau is er expertise aanwezig. Ik denk aan Demos, LOCUS, Vlaams Netwerk Armoede en het Fonds Vrijetijdsparticipatie.

Daarnaast zal ik in 2011 de bestaande instrumenten die in het kader van het Participatiedecreet hieromtrent ontwikkeld werden verder evalueren. Maar ook dat is hier al in de commissie aan bod gekomen, onder andere bij de bespreking van de beleidsnota.

Mevrouw Coppé, wij schaffen dus de lokale initiatieven niet af. We onderzoeken hoe we ze kunnen uitbreiden en hoe we ze voor bepaalde groepen minder stigmatiserend kunnen maken.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Ik dank u voor uw antwoord, minister, maar mijn vraag is nog niet helemaal beantwoord. Toen ik in de krant las dat er een proefproject zou plaatsgrijpen in Aalst, vroeg ik me af waar er een projectoproep was geweest en aan welke criteria men moest voldoen om te kunnen meedingen naar dit pilootproject in Vlaanderen. Ik heb de gegevens bij van welke lokale netwerken er al bestaan in midden-West-Vlaanderen. Een op de drie gemeenten heeft al een vrijetijdspas. Er zijn 53 officiële lokale netwerken, waarvan 12 in de provincie West-Vlaanderen. Ik vroeg mij dan ook af waarom Aalst deze kans krijgt. Wij hadden evenzeer kandidaat kunnen zijn en zouden daar ook zeker op zijn ingegaan. Als ik hoor wat er zou worden onderzocht, blijken dat allemaal elementen te zijn waar de steden en gemeenten al mee bezig zijn.

Waarom heeft Aalst die kans gekregen en is er geen projectoproep verschenen voor alle gemeenten en steden?

De voorzitter: Ik vond het al vreemd dat iemand van Roeselare een vraag over Aalst stelde, maar nu wordt het mij helemaal duidelijk. *(Gelach. Opmerkingen)*

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Het siert mevrouw Coppé dat ze voor haar stad opkomt. Ik kan bevestigen dat er in Roeselare heel degelijk werk wordt geleverd, gericht op een aantal doelgroepen. Er zijn nog steden in Vlaanderen, en om dat een beetje te kunnen stroomlijnen, steun ik de minister in het idee van een experiment. Er wordt al 10, 15 jaar over nagedacht. Nu wordt er een stap gezet. We zullen zien of het werkt. Het is goed dat al die interessante inspanningen die in Vlaanderen gebeuren, worden gegroepeerd en een extra push krijgen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Coppé, het is wel degelijk de bedoeling om een overkoepelend systeem uit te werken, zodat het niet overal ad hoc ontstaat. Dat heeft al een voor geschiedenis. Dat Aalst nu is gekozen om uit te testen hoe we dat generiek kunnen invoeren, is eigenlijk via CultuurNet gelopen. Er zijn al een aantal maanden gesprekken bezig.

Als ik mij niet vergis, hebt u daar ook al een schriftelijke vraag over ingediend, met de specifieke vragen hoe dat is aanbesteed, wie is aangeschreven enzovoort. Ofwel is het antwoord al weg, ofwel is het op komst. Wij antwoorden altijd op tijd, dus u zult tijdig een antwoord krijgen op uw schriftelijke vragen daarover.

Mevrouw Griet Coppé: Ik heb het net nagekeken: ik verwacht het antwoord tegen 15 oktober. Maar ik begrijp nog altijd niet goed wat uiteindelijk de meerwaarde zal zijn van de Vlaamse vrijetijdspas. U zegt dat het overkoepelend wordt bekeken. Hét probleem blijft de toeleiding. We hebben daar nu al enkele jaren ervaring mee. Mensen zijn niet allemaal geïnteresseerd in cultuur. Kunt u al wat meer zeggen over wat de Vlaamse vrijetijdspas zal inhouden?

Minister Joke Schauvliege: Ik kan daar niet op vooruitlopen. Ik verwacht tegen december een betere uitwerking. Wat nu bijvoorbeeld wel al concreet gebeurt in Aalst, is dat er via bestaande verenigingen en netwerken effectief wordt gewerkt aan die toeleiding. We kunnen bekijken hoe dan structureel met bepaalde organisaties of met het middenveld kan worden samengewerkt om daar vorm aan te geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jean-Jacques De Gucht tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de principiële beslissing in de eerste helft van juli 2010 over de projectsubsidies voor kunstorganisaties - 77 (2010-2011)

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Minister, volgens de website Kunsten en Erfgoed hebt u in de eerste helft van juli een principiële beslissing genomen over de projectsubsidies voor kunstorganisaties – dat is dus de tweede ronde. In afwachting van de administratieve afhandeling, onder andere het advies van de Inspectie van Financiën en het herverdelingsbesluit, zouden de betrokkenen individueel op de hoogte worden gebracht vooraleer de beslissing officieel op de website zou worden geplaatst.

De projectaanvragers zijn pas op 9 augustus jongstleden op de hoogte gebracht of ze al dan niet subsidies zouden ontvangen, dit echter zonder de adviezen van de beoordelingscommissie en het agentschap te mogen inkijken. Aan de projectaanvragers die positief werden beoordeeld, werd noch een bedrag, noch een advies meegedeeld.

Op 10 september jongstleden heeft de administratie uiteindelijk een mail gestuurd naar de negatief beoordeelde projectaanvragers met de adviezen die aan de minister werden gegeven. Ook zou de administratie aan de positief beoordeelde projecten het vooropgestelde bedrag laten weten hebben, evenwel zonder omstandig advies. Die situatie is bijzonder vervelend, temeer omdat de volgende aanvragen voor de projectsubsidies voor kunstorganisaties binnen moesten zijn voor 15 september jongstleden. U ziet dat daar maar een verschil van 5 dagen op zit. De negatief beoordeelden werd het niet gemakkelijk gemaakt, daar zij pas heel laat de adviezen mochten inzien en het nogal kort dag was om een nieuw project in te dienen. Het zeer laat meedelen aan de positief beoordeelden van het te ontvangen subsidiebedrag is evenzeer een situatie die onwerkbaar is: hoe kan men een project uitstippelen en verder uitwerken als men niet weet hoeveel subsidies men ervoor ontvangt?

Ik sluit af met een positieve noot. Het is positief dat door de beperkte middelen een herverdeling werd doorgevoerd ten voordele van de projectsubsidies. Zoals u weet, zijn wij veeleer voorstander van de verdere uitbreiding van projectsubsidies dan van de nogal conservatieve structuursubsidies. Negatief is dat deze procedure een aanzienlijke vertraging heeft opgelopen en uiteindelijk geleid heeft tot een vrij tot zeer omslachtige situatie.

Minister, is de herverdelingsprocedure ondertussen afgerond? Zo neen, wanneer wordt deze formeel afgerond? Hoeveel aanvragen voor projectsubsidies van kunstorganisaties werden tegen 15 september ingediend? Kunt u een vergelijking geven met de vorige aanvraagronde?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik wil een bekommernis uiten. Het is een gekend probleem dat de beslissingsprocedure over subsidies vaak lang duurt door allerlei tussenadviezen van de beoordelingscommissie en van de administratie. Van de Inspectie van Financiën moet er een begrotingsakkoord komen. Ik zou willen pleiten om meer te streven naar de kalenderdatums die in de regelgeving en het decreet staan. Ik heb alle begrip voor de administratieve moeilijkheden, maar toch.

Ik moet de heer De Gucht bijtreden. Er zijn nog sectoren waar de subsidietoekenning de decretale datum ver overschreed. Dat geldt voor de participatieprojecten. Dat hypothekeert de mogelijkheden van de organisaties. Ze zijn dan vaak verplicht om te starten zonder toezegging van subsidies. Ze lopen dan het risico het geld niet te krijgen. Wat moeten ze doen? Als ze wachten op de belofte van de subsidies, is het te laat om het project uit te voeren op het niveau zoals het is aangevraagd. Dat is een dilemma. Ik weet niet precies waar de verantwoordelijkheid ligt. Ik houd een pleidooi om dat goed te bewaken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Gucht, het besluit tot herverdeling van middelen is ondertekend op 16 september 2010. De subsidiebesluiten zijn ondertekend op 17 september 2010. De middelen zijn opgeladen in de boekhouding op 29 september 2010. De subsidieontvangers zijn op 29 september 2010 op de hoogte gebracht.

Er zijn in totaal 115 aanvragen voor projecten in verwerking voor de eerste jaarhelft van 2011. De verdeling over de sectoren is als volgt: architectuur en vormgeving 3 projecten in maart, 4 op 15 september; audiovisuele kunst 4 in maart, 8 op 15 september; beeldende kunst 12 in maart, 12 op 15 september; dans 10 in maart, 10 in september; kunsteducatie 9 in maart, 5 in september; mengvormen 18 in maart, 8 in september; muziek 30 tegenover 27; muziektheater 9 tegenover 12; publicaties 21 tegenover 14; sociaal-artistiek werk 11 tegenover 6; theater 16 tegenover 8.

Het aantal aanvragen hangt af van de timing van de kunstorganisaties en kan daarom van aanvraag- tot aanvraagmoment schommelen. Ik verwacht een normalisatie van het aantal aanvragen bij de volgende indienronde.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Ik dank u voor uw antwoord, minister.

De heer Caron heeft gezegd wat ik bedoelde. We moeten ervoor zorgen dat die periodes zo goed mogelijk worden opgevolgd zodat de organisaties die willen meewerken aan ons cultureel landschap en dat willen verrijken, dat in de beste omstandigheden kunnen doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over personeelsformaties in de openbare bibliotheken

- 10 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de personeelsformaties in de openbare bibliotheken

- 63 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister, het stadsbestuur van Veurne heeft net als heel wat andere steden en gemeenten op 15 september een schrijven van u ontvangen in verband met het decreet over het stimuleren van een kwalitatief lokaal cultuurbeleid van 13 juli 2001. In artikel 10 staat dat elke openbare bibliotheek dient te beschikken over voldoende personeel waarvan minstens de helft van het A- of het B-niveau is uitgedrukt in voltijdse equivalenten. De bibliotheek- en documentatiesector heeft immers nood aan goed opgeleid personeel. Niet voor niets bepaalt het decreet Lokaal Cultuurbeleid, ook in de goedgekeurde herziene versie, dat de helft van het personeel in openbare bibliotheken moet worden ingeschaald op A- of B-niveau.

Er worden steeds hogere eisen gesteld aan bibliotheken. Ze moeten helpen de digitale kloof te dichten, ze ontwikkelen nieuwe (digitale) diensten, gaan vraaggericht werken en leren gebruikers informatie zoeken en omgaan met informatieoverlast. Ze spelen een rol in het lokale cultuurbeleid en promoten levenslang en levensbreed leren.

Oorspronkelijk dienden de gemeenten aan voormelde voorwaarde te voldoen voor 31 december 2007. De deadline werd verlengd tot 31 december 2010. Uit uw schrijven leer ik dat 85 percent van de gemeenten hun personeelsformatie tegen eind dit jaar aangepast zullen hebben. De betrokken vacatures en wijzigingen zullen effectief ingevuld zijn.

Ik vind het zeer positief, minister, en het getuigt van uw verbondenheid met de lokale besturen, dat u bereid bent om deze maatregel met 2 jaar te verlengen. In uw schrijven stelt u: “Tegelijkertijd wil ik begrip tonen voor uw situatie en geef ik nog 2 jaar extra tijd om de personeelsformatie aan te passen.”

Minister, welk percentage van de Vlaamse gemeenten voldoet vandaag aan de bepalingen conform het decreet? Dat betekent nog niet dat het ook effectief zo is ingevuld. Personeelsformatie is één zaak, concrete invulling ervan is bij mijn weten dikwijls een heel andere zaak. Hebt u rekening gehouden met de gemeenten die qua invulling niet voldoen, maar qua personeelsformatie wel? Zitten die bij die 85 percent?

Minister, als ik kijk naar heel wat bibliotheken, is het niet zo dat mensen van niveau C niet over de expertise en knowhow beschikken om de diverse functies te vervullen. We moeten vermijden dat we personeelsleden van niveau C die niet vastbenoemd zijn, maar al jaren heel goed werken met een contract van onbepaalde of bepaalde duur, zouden moeten ontslaan om niveau B aan te werven.

Minister, welke maatregelen zult u nemen ten opzichte van de gemeenten die niet voldoen aan de voorwaarde op 31 december 2010?

Ziet u een mogelijkheid om extra tijd te geven? Uit uw schrijven leid ik af van wel.

Wat zijn de belangrijkste redenen voor de gemeenten om nog niet volledig te voldoen aan de bepalingen in het decreet?

In de krant heb ik gisteren of deze morgen gelezen dat onze eerste minister zegt dat voor het Stabiliteitspact en de besparingsmaatregelen, de federale overheid inspanningen zal leveren, net als de Vlaamse overheid. Hij zegt dat het wel eens zou kunnen zijn dat het tekort grotendeels bij de lokale besturen terechtkomt. Als je niveaus C of D vervangt door A of B, is daar een meerkost aan verbonden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, de heer Verfaillie heeft al goed gemotiveerd waarom minstens de helft van het personeel van niveau A of B zou moeten zijn. Het gaat over de kwaliteitsverhoging van het bibliotheekwerk zelf, maar ook over de digitale kloof, de ontwikkeling in de samenleving, de vragen en behoeften die mensen hebben. Het is veel meer dan de vroegere 'boekuitleen'. Het is dus duidelijk waarom het werd geïmplementeerd.

Ik baseer me voor mijn vraag op de website van de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie (VVBAD). Het Agentschap Sociaal-cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen heeft een onderzoek gedaan: 85 percent van de gemeenten zou vandaag voldoen aan de norm. Dat is al een hele stap vooruit.

In uw brief, minister, toont u begrip voor het belang van de regel zelf, alleen verschuift u de implementering met 2 jaar. Het is al eens verschoven. Er is al een relatief lange periode geweest voor de gemeenten om daaraan te voldoen, ook om hen niet op kosten te jagen.

Er wordt geredeneerd dat er twee tendenzen zijn in het bibliotheekwerk. Door de automatisering zal een deel van het uitvoerend personeel op termijn wellicht gewoon niet worden vervangen. Een deel van het personeel zal wel worden vervangen, wellicht op een hoger niveau. Ik wil wel mijn waardering uitspreken voor mensen van het niveau C of D. Het gaat over de helft mensen van niveau A of B, inhoudelijk, en de andere helft niveau C of D, uitvoerend.

Ik meen dat we niet te lang mogen aarzelen. Ik wil de gemeenten niet op kosten jagen. Het gaat bij wijze van spreken over drie personeelsleden die vervangen worden door twee in een hogere schaal. Uit mijn minionderzoekje bij de bibliotheken uit de regio maak ik op dat het gemiddelde personeelsbestand van de bibliotheken de voorbije 9 tot 10 jaar met 15 percent is

verminderd. Dat is niets om paniekerig over te doen. Door de automatisering en de hogere inschaling is de graad van dienstverlening, denk ik, minstens gelijk gebleven of zelfs verbeterd.

Minister, u gaat het uitvoeringsbesluit aanpassen met dat uitstel en daardoor zal de financiële impact beperkt zijn. Voor de 85 percent van de gemeenten die het wel al hebben gedaan en dat misschien heel goed hebben moeten motiveren bij hun college en gemeenteraad, is het een beetje ontmoedigend om te zien dat ze het misschien nog 2 jaar hadden kunnen rekken. In die zin stel ik toch voor om het niet meer te vaak te verlengen. Anders kan ik wel begrip opbrengen.

Minister, heeft het onderzoekje van het agentschap in beeld kunnen brengen waarom 15 percent van de gemeenten niet voldoet? Wat zijn hun motieven?

Waarom hebt u ervoor geopteerd om de gemeenten nog 2 jaar uitstel te verlenen? Ondertussen is de regel 9 jaar geleden ingevoerd.

Kunt u ermee akkoord gaan dat dit uitstel eigenlijk een beloning is voor de gemeenten die hier geen werk van maken? Zij krijgen subsidies waarvoor ze geen equivalente tegenprestaties leveren. Er is geen bestraffing of beloning voor wie zijn best niet of wel doet. Is dat niet oneerlijk?

Komt er een vorm van trajectbegeleiding voor de gemeenten die vandaag niet voldoen? Ik meen te mogen zeggen dat daar ook een zekere koppigheid aanwezig is om te voldoen aan die regel. Hoe wordt die trajectbegeleiding dan georganiseerd?

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Voorzitter, ik heb toch een aantal suggesties en bedenkingen naar aanleiding van de vragen om uitleg van beide collega's. Iedereen zal wel onderschrijven dat de bedoeling van de bepalingen in het decreet is om een zo kwaliteitsvolle dienstverlening aan de bibliotheekbezoekers te waarborgen.

Er zijn toch een paar addertjes onder het gras. Het lijkt nogal theoretisch als men zegt dat het een formatie moet zijn, maar de bezetting is iets anders. In Sint-Niklaas hebben we ook de personeelsformatie aangepast. Daarmee zijn we formeel in orde. Dat is niet direct een waarborg dat de kwaliteitsvolle dienstverlening wordt verzekerd.

We kennen ook allemaal mensen op niveau A en B, die formeel aan de eisen voldoen. De klassieke boekerij is echter geëvolueerd naar een zeer ruim informatie- en communicatiecentrum. Mensen die door omstandigheden lager gekwalificeerd zijn, beschikken soms wel over de vaardigheden, zelfs meer dan mensen van niveau A en B.

Minister, het siert u dat u de 15 percent gemeenten die nog niet in orde waren met die formele bepaling van het decreet een verlenging met 2 jaar hebt verleend. In het kader van de discussie over de betutteling, de overbetutteling en overregulering verdient dat toch wel enige aandacht. Er zou overwogen moeten worden of we die bepalingen in de regelgeving zelf kunnen schrappen en enkel het doelgericht resultaat – de kwaliteitsvolle dienstverlening – voorop stellen. Het zou dan aan de steden en gemeenten zelf zijn om in de bibliotheek te bepalen hoe ze die verzekeren. Het huidige kader is op zich geen garantie op succes.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Verfaillie, mijnheer Caron, ik zal trachten om op de grotendeels gelijklopende vragen samen te antwoorden. Het uitvoeringsbesluit lokaal cultuurbeleid bepaalt in artikel 11 dat de personeelsformatie van elke gemeentelijke openbare bibliotheek uiterlijk op 31 december 2010 voor minstens de helft moet voorzien in functies van A- of B-niveau, werklieden en het onderhoudspersoneel buiten beschouwing gelaten. Uit de bevraging die onlangs door mijn administratie werd georganiseerd en die zich richtte op alle Vlaamse en Brusselse gemeentebesturen met een gesubsidieerde Nederlandstalige

bibliotheek, blijkt dat iets meer dan 85 percent van de gemeenten op 31 december 2010 hun personeelsformatie aangepast zal hebben, conform de bepaling in het besluit.

Bij 15 percent van de bibliotheken is meer dan de helft van de bibliotheekformatie van niveau C, D of E. In de bevraging is er niet gepeild naar de oorzaken hiervan. Het is ook niet zo dat het bijvoorbeeld alleen maar om kleine gemeenten gaat of dat er een duidelijke aftekening is bij de regio's. Het is heel diffuus en heel verspreid. Het is heel moeilijk op uit die cijfers te halen wie wel of niet voldoet.

Volgens mij zijn er verschillende redenen. Bij een aantal bibliotheken is waarschijnlijk de achterliggende beweegreden van deze bepaling niet goed begrepen. Voor de Vlaamse overheid is de achterliggende gedachte dat de bibliotheeksector voor stevige uitdagingen staat in een sterk veranderende maatschappij, zoals de digitalisering, en dat een injectie van hoger opgeleide medewerkers een noodzakelijke voorwaarde is om op die uitdagingen te antwoorden. Een gemeentebestuur dat niet voldoet aan de bewuste bepaling, maar waarvan de bibliotheek goede resultaten kan voorleggen, zou zich kunnen afvragen waarom haar bibliotheek moet beschikken over die personeelsformatie zoals geformuleerd in artikel 11.

Een tweede belangrijke reden is wellicht van financiële aard. Wat dat betreft, ben ik het eens met wat de heer Verfaillie heeft gezegd. De lonen op A- en B-niveau zijn hoog. Aanpassingen in de personeelsformatie van een bibliotheek liggen bovendien vaak gevoelig en zijn afhankelijk van de leeftijdsstructuur en competenties van het huidige personeel.

Ik heb begrip voor de situatie van de gemeenten die nog niet volledig voldoen aan deze bepaling. Ik heb begrepen dat de meeste collega's daar ook wel begrip voor hebben. Ik heb daarom besloten de betrokken gemeenten 2 jaar extra tijd te geven voor de aanpassing, zodat ook hun bibliotheek de uitdagingen van morgen kan aangaan. Mijnheer Caron, ik zie dat meer als een motivatie dan als een sanctie. Ik denk dat ze het voordeel hebben dat ze iets meer gebouwd en gewerkt hebben aan de competentie.

Ik vind deze beslissing niet oneerlijk. De budgettaire krapte in de Vlaamse begroting is ook aanwezig op het lokaal niveau en bij de lokale besturen. We moeten een aantal keuzes durven te maken, zodat de lokale besturen niet nog meer lasten moeten dragen. Ik wil dat de gemeentebesturen ook in hun lokaal bibliotheekbeleid de juiste keuzes maken. Daarom geef ik hen ook de tijd om dat te doen. Het is geen afstel, maar een uitstel. Het is een noodzaak om het op die manier op te lossen.

Ik denk ook evenmin dat we een probleem, dat deels ontstaan is door de financiële crisis, moeten oplossen door een extra financiële sanctie vanuit Vlaanderen. Daar sta ik niet achter. Dat zou niet eerlijk en niet logisch zijn. Er zijn besparingen op Vlaams niveau, de gemeenten voelen dat ook. Ik ben dan ook niet te vinden voor een financiële sanctie en heb beslist dit 2 jaar uit te stellen.

Mijnheer Caron, u vraagt of al die betutteling niet moet worden afgeschaft. Het heeft een reden om te bouwen aan de competentie. Wanneer we zaken kunnen vereenvoudigen en gemeenten meer voor hun eigen verantwoordelijkheid kunnen plaatsen, dan ben ik daar altijd voor gewonnen. Misschien moeten we het geheel eens screenen en nagaan hoe we daar soepeler mee kunnen omgaan zonder in te binden aan kwaliteit.

Ik heb er alle vertrouwen in dat dit binnen een termijn van 2 jaar zal lukken. Een tweede uitstel is wellicht niet aan de orde. Ik zal ook vragen dat de gemeentebesturen nauw overleg plegen met de administratie en dat ze desnoods worden begeleid in die beslissing.

Er is nog niet in een echte trajectbegeleiding voorzien. Er zullen wel plaatsbezoeken gebeuren. Volgend jaar bekijken we dan opnieuw hoe het vordert met die 15 percent.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Hebt u zicht op de personeelsformatie en op de concrete invulling? Het is niet omdat de personeelsformatie is

aangepast, dat dit ook op de werkvloer het geval is. Dat zijn twee zaken die totaal verschillend kunnen zijn. Ik spreek uit ervaring. Heel wat collega's met een gemeentelijke achtergrond redeneren op dezelfde manier.

Ik vind het alvast positief dat u de gemeenten 2 jaar extra geeft om bij eventuele vervangingen te kijken naar een hoger niveau en niet mensen die momenteel in dienst zijn, te moeten ontslaan en te vervangen door iemand van niveau A of B.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: In het vorige decreet, dat dateert uit de jaren 70 en 80, werden over het personeel in bibliotheken tot in het kleinste detail bepalingen opgenomen over alle graden en alle niveaus in verhouding tot de grootte enzovoort. Dat gebeurde op de echte keizerkosterwijze uit het prille Vlaanderen. Dat is in dit decreet al heel erg afgezwakt tot de A- en B-regeling. Dat is het enige wat is overgebleven van de personeelsnormering. Dat moeten we toch vasthouden. Ik lees wat de mensen uit de bibliotheken en de sector zelf zeggen. Zij ijveren ervoor om dat vast te houden. In het kader van de herziening van de voogdij en van de regelgeving zou de vraag kunnen worden gesteld of dat nog wel opgelegd moet worden aan de gemeenten. Ik lees echter dat de bibliotheken dat wel degelijk vragen.

Minister, ik kan u volgen wanneer u beslist 2 jaar uitstel te geven. Ik pleit ook niet voor sancties, maar ik wil u toch vragen dat die plaatsbezoeken op een goede manier zouden gebeuren zodat we daar binnen 2 jaar doorheen zijn. Wanneer we daar doorheen zijn, mijnheer Verfaillie, stel ik voor dat we die regeling gewoon afschaffen. Wanneer gemeenten zich bereid tonen om die stap te zetten, is het geen noodzaak meer om die regel op te leggen. Zodra de stimulans die in het decreet wordt ingebouwd geen functie meer heeft, kan die regel uit het decreet wordt geschrapt. Vandaag zijn we daar echter nog niet aan toe.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het behoud van lokale bioscopen - 2425 (2009-2010)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Minister, ik denk met een beetje nostalgie en heimwee terug aan die gezellige ouderwetse bioscopen waar het doek nog open ging. Er zijn gelukkig nog een aantal van die kleine cinemazalen waar men terecht kan, zelfs in West-Vlaanderen. Zo is er cinema De Keizer in Lichtervelde. De uitbaatster, een oudere dame, ging tot voor kort elke week naar Brussel om de 'pellicules'. Ze bemande ook de kassa en speelde de film eigenhandig af. Dat is allemaal aan het verdwijnen. Toch zou een aantal van die gezellige zalen nog bewaard kunnen worden.

In de jaren 50 beschikte ons land over een ruim aanbod van bijna 1600 dorpsbioscopen. De laatste jaren moeten meer en meer lokale bioscopen echter noodgedwongen de deuren sluiten. De technologische evoluties, die nieuwe investeringen vereisen, en vooral de concurrentie van grote bioscoopcomplexen, maken het de kleine cinema's moeilijk om het hoofd boven water te houden. Ik wil niets negatiefs zeggen over die complexen. Via de digitalisering kan men in goede en luxueuze omstandigheden naar fantastische films kijken.

Vele cinema's worden gedwongen om zich toe te spitsen op alternatieve films. Maar ook arthouse cinema's, zoals Studio in Leuven, moeten de deuren sluiten, door een gebrek aan kapitaal voor investeringen in infrastructuur en apparatuur. Daarnaast is er ook een veranderende situatie bij het publiek en het cinemagebeuren. Steeds meer mensen kijken thuis digitale televisie met films op aanvraag. Nochtans vervullen lokale cinema's een belangrijke

rol in het dorps- of straatbeeld als unieke culturele ontmoetingsplaats. Daar kunnen trouwens ook andere activiteiten plaatsvinden.

Niet alleen bevinden kleine cinema's zich vaak nog in waardevol erfgoedkundig patrimonium, ze bevorderen ook gemeenschapsvorming en zijn verankerd in de lokale cultuur. Bovendien geven ze aan bepaalde doelgroepen, zoals jongeren, senioren en anderen, die zich niet in de mogelijkheid bevinden om zich naar de grote bioscoopcomplexen aan de rand van de stad te begeven, toch de mogelijkheid om deel te nemen aan het culturele leven. Deze cinema's maken deel uit van het sociaal-cultureel erfgoed. Een tijd geleden heeft in dit parlement een hoorzitting plaatsgevonden, met onder meer professor Verté. Die heeft er ook op gewezen dat die grote cinema's aan de rand van de stad niet altijd een goede zaak zijn, omdat ouderen ze niet kunnen bereiken. Zeker wat namiddagvoorstellingen betreft, zou er volgens hem een andere vorm van cultuurparticipatie kunnen zijn, als dat op een goede manier wordt aangepakt.

Minister, wat is uw visie op de rol van lokale cinema's? Erkent u het belang van lokale cinema's voor het lokale culturele leven? Is er eventueel ook in beschermingstrajecten voor historische cinema's voorzien? Zijn er in het verleden reeds initiatieven genomen om dit sociaal-cultureel erfgoed te vrijwaren? Indien niet, waarom niet? Of bent u bereid om initiatieven te nemen? Bent u bereid om hierover van gedachten te wisselen, eventueel met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF), om na te gaan hoe lokale cinema's beter kunnen worden ondersteund?

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Ik wil even ingaan op deze vraag. Ik herinner me het bezoek van deze commissie aan Leuven. We hebben toen de Rogier van der Weydententoonstelling in M bezocht, en dan ook dat complex aan het station. Voor mij was dat toch zeer confronterend.

Minister, naar aanleiding van de beleidsnota en de zaak van Studio in Leuven hebt u gezegd geen voorstander te zijn van ad-hocoplossingen. Dat zou te veel neerkomen op knutselwerk. Toch hebt u de administratie gevraagd overleg te plegen met het VAF, om te zien hoe een en ander voort kan worden aangepakt. Heeft dat overleg iets tastbaars opgeleverd?

In januari van dit jaar heeft de Vlaamse overheid een overzicht gegeven van de opvolging van de EU-dossiers. In de Europese Raad van 10 en 11 mei, dus voor de vakantie, zou er een gedachtewisseling hebben plaatsgevonden over de plaats van de digitale cinema. Zijn daar bepaalde conclusies uit voortgevloeid die relevant zijn voor deze vraag?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, geachte leden, de rol van die lokale cinema's is uiteraard heel belangrijk. Het moet echter worden gezegd dat ze op de eerste plaats een regionale en lokale betekenis hebben en dat ze dus moeten worden beschouwd als initiatieven op het vlak van culturele economie, maar dan echt wel lokaal en niet zozeer regionaal. Ondertussen is het filmgebeuren enorm gewijzigd en zijn er ook heel veel technologische evoluties, zowel op vlak van productie als op het vlak van verspreiding. We kunnen daar niet blind voor zijn en hebben ook niet altijd de mogelijkheden om ter zake op te treden.

Mijnheer Dehandschutter, het klopt dat Europa daarmee bezig is. De Europese Raad heeft de Europese Commissie gevraagd na te gaan of er Europese ondersteuning kan komen voor het omschakelen naar digitale projectie. Tot op heden is de Commissie nog niet over de brug gekomen, maar er wordt wel nagedacht over de vraag hoe dat op Europees niveau kan worden aangepakt.

Mijnheer Verstreken, ik ben het met u eens dat die lokale bioscopen een belangrijke rol spelen in het lokale culturele leven. De keuze is destijds gemaakt: er is het lokale, en alles wat overkoepelend is, wordt veeleer ondersteund door Vlaanderen of de provincies. In de

toekomst kan dat misschien ook wel veranderen. Het is anderzijds zo dat, gezien de lokale rol, die organisaties ook vooral lokaal moeten worden ondersteund, indien dat gewenst is. De problematiek van elke afzonderlijke dorpsbioscoop is ook anders. Naast plaatselijke bioscopen die het hoofd nauwelijks boven water kunnen houden, zijn er ook succesvolle initiatieven die een groeiend publiek aantrekken. Men kan proberen ze kunstmatig open te houden, maar meestal verdwijnen die bioscopen omdat ze bijna geen volk meer over de vloer krijgen. Het is dus een heel diverse problematiek. Veel heeft ook te maken met het feit dat mensen met home cinema en digitale tv heel veel mogelijkheden hebben om thuis films te bekijken. Dat meldt de sector me.

Daarnaast worden filmvertoningen niet alleen aangeboden door bioscopen. Dat is ook belangrijk. Dat gebeurt ook in bibliotheken, cultuurcentra en andere kunstencentra, en dat zelfs steeds meer. We zien dat ze die rol op zich nemen omdat een ander plaatselijk aanbod van bioscopen vaak ontbreekt.

Initiatieven om lokale cinema's als sociaal-cultureel erfgoed te vrijwaren, zijn nog niet genomen. Het lijkt me ook een moeilijke zaak om dat in het kader van erfgoedvrijwaring te doen. De hoofdzaak is tenslotte een publiek op te bouwen, dat een zo divers mogelijk aanbod van goede films kan krijgen. Het lijkt me beter dat de initiatieven in de sector zelf ontstaan, waarbij de overheid eventueel een stimulerende of een sturende rol kan spelen. Het is dus in de eerste plaats aan de sector zelf om te reflecteren over zijn rol en positie binnen een veranderende technologische en maatschappelijke context.

Wat de laatste vraag betreft, die ook aansluit bij de vraag van de heer Dehandschutter, kan ik stellen dat het VAF het als zijn taak ziet om na te denken, zeker over de arthouses. Het is niet de taak van het VAF om daarin expliciet in te grijpen. Zijn taak is het de creatie van de Vlaamse film te ondersteunen. Vertoningen van films zit niet binnen het takenpakket van het VAF. Dat wil niet zeggen dat het VAF vanuit zijn expertise niet wil meedenken. Het VAF zal ook een advies formuleren.

De oplossingen moeten echter in eerste instantie gezocht worden binnen de sector zelf en al dan niet ondersteund worden door de lokale overheid, eventueel in samenwerking met cultuurcentra, bibliotheken of kunstencentra of andere initiatieven.

Het is niet aan de Vlaamse overheid om lokale bioscopen mee in stand te houden.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Het is misschien niet aan de Vlaamse overheid om bioscopen in stand te houden. Het doet wel pijn als mooie gebouwen, theaterzaaltjes en cinemazalen onder de sloophamer verdwijnen voor bouwprojecten en zo meer. Dat is vaak zonde. Dat gebeurt nu. Ik heb hier een recente lijst bij me van de heer Van Mechelen waar ik al onmiddellijk een aantal items kan van schrappen omdat de gebouwen intussen onder de sloophamer verdwenen zijn. Dat is jammer. Er zou een stimulans voor steden en kleinere gemeenten moeten worden gecreëerd. Het is goed dat er op het Europese niveau wordt meegedacht voor de overschakeling van pellicule naar digitalisering.

In Koksijde is een zaal met 6 cinemazalen, het zijn moderne zalen. Toch moet er alweer gigantisch worden geïnvesteerd. Er moet een pak geld worden opgehoest om mee te kunnen. Europese steun zou welkom zijn. We moeten dan wel besparen, maar in de omliggende landen zoals Frankrijk en Nederland wordt dat gat door de overheid dichtgereden. Misschien zijn er in de toekomst nog mogelijkheden om kleinschalige initiatieven te ondersteunen zodat zij de deuren niet moeten sluiten.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Ik dank de minister ook voor haar antwoord. Misschien denkt zij dat lokale initiatieven door de lokale overheden moeten worden gefinancierd. Ik deel de bekommernis van de heer Verstreken over het patrimonium zelf, maar dat hoort thuis

in een breder perspectief. De vraag is dan hoe we met ons onroerend erfgoed omgaan, met de vroegere bioscoopzalen, fabrieken. Het gaat om erfgoed uit de late 19e eeuw en soms om erfgoed van na de Tweede Wereldoorlog. In een veranderende samenleving verliezen gebouwen hun oorspronkelijke bestemming en functie. De vraag is of het gebouw behouden kan blijven dan wel of het moet worden aangepast en herbestemd. Herbestemming is de grote open vraag voor de sector onroerend erfgoed. In dat geval moet bij een andere minister worden aangeklopt.

De heer Philippe De Coene: Het onderscheid is al gemaakt tussen cinema en relict, het bouwkundig erfgoed. U hebt de vraag gesteld vanuit het oogpunt van de lokale bioscoop. Men kan de vraag ook stellen vanuit het oogpunt van de niet-commerciële, artistieke, cinefiele film. Dat is een ander segment. Ook binnen BOM wordt bestudeerd wat de rol, de toekomst en de aantrekking of het potentieel kan zijn van arthouses en de betere cinema.

Ik wil een suggestie doen. We hebben allemaal als kind fantastische films gezien in kleine zaaltjes. Zulke zaaltjes in stand houden is bijna een onmogelijke zaak. De grote groep, Kinopolis, is uiteindelijk tot stand gekomen onder de impuls van een familie die op zeker ogenblik haar eigen cinemazaaltje in Harelbeke heeft gesloten en zich gelanceerd heeft in de grote cinemazalen, eerst binnen de stad, maar later aan de rand van de stad omwille van het snelle bereik zoals dat nu veel gebeurt. We maken dat in onze steden overal mee. Reconversie naar een andere functie is niet gemakkelijk.

We hebben er een schitterend voorbeeld van gezien in het Depot van Leuven, maar u weet allemaal welke zware investeringen dat heeft gevergd. U weet ook in welke mate de stad Leuven zich daar verregaand heeft in geëngageerd. Andere gebouwen laten reconversie dikwijls niet toe omwille van een gebrek aan bouwkundige kwaliteit. We maken het mee in onze stad waar een oude cinemazaal de stek is geweest van het kunstencentrum Limelight en nadien van het muziekcentrum De Kreun. Het gebouw was fysisch niet meer aangepast om in een binnenstedelijke omgeving te kunnen functioneren. Het is nog maar zeer de vraag of je er zo gemakkelijk andere functies in kunt onderbrengen.

Minister, onze commissie zou misschien eens speciaal aandacht moeten hebben voor de resultaten van het onderzoek van Bewaring en Ontsluiting van Multimediale data in Vlaanderen (BOM) en ook voor het werk dat daarnaast door het Vlaams Audiovisueel Fonds is verricht. Zo kunnen we het resultaat van die studie onder ogen nemen en zien wat er, in Vlaanderen, al dan niet kan worden gedaan door het departement Cultuur en door andere departementen, maar ook wat er buiten Vlaanderen kan worden gedaan. We moeten daar eens met kennis van zaken over debatteren.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ook in Sint-Niklaas heeft een oude bioscoop na verbouwing een nieuwe culturele bestemming gekregen. Al deze voorbeelden tonen aan dat het afhangt van de lokale situatie. Alles moet lokaal worden bekeken. Het klopt dat er twee projecten lopen. Het VAF is een visie aan het ontwikkelen over de arthouses, waar de betere films worden vertoond ten behoeve van het heel specifieke publiek dat die films niet wil zien in de grote commerciële complexen. Een andere studie buigt zich over de effecten van digitalisering in de sector. Ik vermoed, voorzitter, dat u naar deze studie verwijst. Het zou goed zijn om daar eens een themacommissie aan te wijden en om daarover eens een aantal hoorzittingen te organiseren. Als dat onderzoek resultaat oplevert, ben ik bereid om dat zo snel mogelijk te signaleren en hier in de commissie te bespreken.

De voorzitter: De commissiesecretaris vraagt mij of er een timing op staat. We moeten het resultaat afwachten. De BOM heeft destijds zelf contact opgenomen met ons om het daar even over te hebben, maar gaf de aanbeveling om het resultaat af te wachten. Ik stel voor dat we onze agenda openhouden en dat te gepasten tijde behandelen.

Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de beslissing om het Antwerpse Raamtheater niet langer te subsidiëren
- 48 (2010-2011)**

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Voorzitter, ik had met betrekking tot het Raamtheater een interpellatieverzoek ingediend. Ik heb het daar vroeger al eens over gehad. U hebt in uw wijsheid besloten om dat als interpellatie te laten plaatsvinden. Het Bureau heeft, en dat is vrij uniek, beslist om dit om te zetten in een vraag om uitleg.

Ik kan niet anders dan daarover mijn ongenoegen te uiten. Een interpellatie biedt uiteraard aan de oppositie meer mogelijkheid om zich te uiten en om er, met een motie, in de plenaire vergadering nog eens een staartje aan te bouwen. Ik betreur dit omdat uit de talrijke communicaties die ik in verband met het Raamtheater heb gehad overduidelijk is gebleken dat dit een politiek geladen dossier is. De minister moet of kan hier voor haar verantwoordelijkheid worden gesteld.

Daarom, voorzitter, hebt u 100 percent gelijk: dit is een interpellatie. De motivering van het Bureau was dat het een lokaal dossier is. Ik ken geen theater in Vlaanderen dat niet lokaal is en dat over heel Vlaanderen zou verspreid zijn. Ik denk aan het dossier over de KVS waarmee ik tijdens de vorige legislatuur, buiten mijn wil, veel beruchtheid heb gehad. Voorzitter, ik zal mij beperken tot het voorlezen van mijn interpellatieverzoek, dat nu omgezet is in een vraag om uitleg.

Voorzitter, collega's, minister, op 9 juli besliste de ministerraad om de jaarlijkse subsidie-enveloppe van 400.000 euro aan het Raamtheater te schrappen. Daarmee volgde de voltallige ministerraad gewoon de beslissing van Vlaams minister van Cultuur Schauvliege, zoals die te lezen valt in haar brief van 25 juni 2010 aan vzw Raamtheater. In een vorig debat, tijdens de cultuurcommissievergadering van 22 april jongstleden, gingen de heer Caron en ikzelf uitvoerig in op de perikelen die zich voordeden omtrent het Raamtheater en het dossier-BAFF. De minister antwoordde omstandig. Kwamen aan de orde toen: de toepassing van het Kunstendecreet als een organisatie haar beleid drastisch wijzigt – dat was de invalshoek van de heer Caron; het nakende failliet van vzw Raamtheater; het aanstellen van een nieuwe artistieke en zakelijke leiding om alsnog het roer te kunnen wenden; de rol van de theatercommissie. Ik verwijs graag naar deze discussie zoals ze is weergegeven in de verslagen.

De nieuwe leiding van het Raamtheater diende op 11 mei 2010 een actieplan in om een jaarlijkse subsidie te bekomen. Minister, u motiveerde uw weigering tot verdere subsidiëring op basis van het advies van het Agentschap Kunsten en Erfgoed voor wat het zakelijk aspect betreft, en op basis van de beoordelingscommissie Theater voor wat het artistieke aspect betreft. Beide adviezen waren negatief, wat de minister in principe nog altijd niet zou hebben verplicht om zich in negatieve zin uit te spreken. Vzw Raamtheater maakte een analyse van beide adviezen. Ik pik enkele argumenten uit de analyse op.

– *De heer Bart Caron, ondervoorzitter, treedt als waarnemend voorzitter op.*

Ten eerste ontbreekt volgens de adviescommissies in het nieuwe actieplan een eindafrekening, waardoor deze eerste dus “geen zicht op en een aanleiding voor een wijziging” kregen. De heer De Lelie, die intussen als curator was aangesteld van vzw Raamtheater, stelt daartegenover: “Is het bewijs dat er geen of nauwelijks enige boekhouding voorhanden was (en dat bewijs is geleverd!) al niet voldoende om tenminste enige argwaan te koesteren ten opzichte van het gevoerde beleid?”

Ten tweede verschuilen de adviescommissies zich achter de wat flauwe argumentatie alsof er in het nieuwe actieplan geen informatie verstrekt wordt over het inhoudelijke concept en de

concrete uitwerking van de betreffende stukken. Ik citeer opnieuw de heer De Lelie: “Iedereen met enige ervaring in de theaterpraktijk van nu weet dat een repetitieproces een ‘work in progress’ is. Dus beperken wij ons tot een summiere inhoudsbeschrijving die duidelijk zou moeten maken dat het niet zomaar om wat bijeengeschraapte onzin gaat. Ons uitgangspunt is de creatie van een goed stuk, waarbij we regisseur en acteurs, met metier nota bene, met de theatertekst aan de slag laten gaan. Gezien de penibele situatie waarin het Raamtheater zich bevindt, lijkt het ons wel logisch dat crisismanagers kiezen voor kwaliteitsstukken die onder meer in het buitenland hun succes bewezen hebben en dus een grote publieksopkomst garanderen.”

Ten derde is de bewering van de adviescommissies “dat er in de regio (Antwerpen) al genoeg dergelijke theaters zijn” – versta: theaters die repertoiretheater brengen – een nepargument. Het Echt Antwerps Theater, de Komedie Compagnie en het Fakkeltheater zijn niet-gesubsidieerde theaters die artistiek totaal verschillen van de traditie van het Raamtheater. De kaartjes zijn er doorgaans duurder en theaters als het Fakkeltheater en Vlaams Fruit werken hoofdzakelijk receptief, ook weer in tegenstelling tot het Raamtheater en zijn traditie.

Met de beslissing van de ministerraad is het doek nu echter definitief gevallen over het Raamtheater. Voormalig minister Anciaux viste het Raamtheater nochtans telkenmale op, tegen de zin van onder meer de theatercommissie. Bert Anciaux motiveerde zijn beslissingen hieromtrent altijd uitvoerig in het kader van een bredere participatievisie, waarbij het Raamtheater voor hem een onontbeerlijke schakel was.

U volgt deze piste dus niet, minister. Hoe verantwoordt u uw eindbeslissing? En in bijkomende orde: wat gebeurt er met de twee prachtige gebouwen en met het vroegere personeel van het Raamtheater?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, minister, collega's, heel wat mensen in deze commissie hadden het er in de vorige legislatuur moeilijk mee dat de voormalige minister adviezen overruledde. We hebben daar heel wat debatten over gehad. Er zijn natuurlijk altijd argumenten – persoonlijke of andere – om dat te doen, maar eigenlijk kwam de vraag van de heer Arckens neer op een pleidooi om die traditie vandaag voort te zetten.

Ik ben ook gevoelig voor repertoiretheater. We hebben daarover in de vorige legislatuur nog een voorstel van resolutie ingediend. Maar ofwel passen we de regelgeving zo aan dat die eerder in de richting van onze bekommernissen kan komen, ofwel doen we dat niet. Erop rekenen dat een minister intervenueert in punctuele dingen, omdat die toevallig meer in de lijn liggen van wat we zouden denken, lijkt mij absoluut geen goede oplossing, ook niet op langere termijn.

De heer Bart Caron: Als een minister afwijkt van een advies, kunnen daar al dan niet goede redenen voor zijn. Die wil ik niet separaat beoordelen. Maar in dit geval is er meer aan de hand dan het al dan niet volgen van een advies. Er zijn een aantal formele aspecten aan deze zaak voorafgegaan, die zwaar doorwegen in de eindbeslissing. Nu becommentarieert u ook nog eens het advies van de beoordelingscommissie en de reactie van de heer De Lelie daarop, mijnheer Arckens. Dat brengt ons nogal ver. Ik denk dat er voldoende gronden waren. De minister heeft die eerder ook al aangebracht. U kunt die lezen in de regeringsbeslissing.

Wat gebeurd is, ligt in de lijn van een normale beslissingsprocedure. Ik wil dan ook, als lid van de oppositie, mijn waardering uitspreken voor deze goede en juiste beslissing.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Arckens, mijn beslissing is gebaseerd op de subsidievoorwaarde, bepaald in artikel 7, paragraaf 1 bis, 1°, van het Kunstendecreet. Die stelt dat een organisatie haar actieplan per werkingsjaar moet uitvoeren. Elke meerjarig gesubsidieerde organisatie moet verplicht voor elk werkingsjaar een actieplan indienen op

basis van de ter beschikking gestelde middelen en in functie van de beslissing van de Vlaamse Regering, tegen uiterlijk de 31e oktober van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop het betrekking heeft. In dit geval betrof het dus een actieplan 2010, dat werd ingediend op 31 oktober 2009.

In dat actieplan moet de gesubsidieerde organisatie gedetailleerd uiteenzetten hoe ze tijdens het desbetreffende jaar van de meerjarige subsidieperiode haar artistiek-inhoudelijke en zakelijke beleidsvisie zal realiseren. In het actieplan voor het eerste jaar van de subsidieperiode – wat hier het geval was – geeft ze bovendien aan of en waar er afgeweken wordt van het oorspronkelijk ingediende artistieke en financiële beleidsplan. Die afwijkingen moeten worden gemotiveerd. Het actieplan omvat verder een gedetailleerde begroting en een activiteitenkalender.

De nieuwe directie heeft met het voorstel van een nieuw actieplan in mei 2010 – toen het jaar al 5 maanden ver was – bevestigd dat de voorziene plannen niet zullen worden uitgevoerd.

Volgens het Kunstendecreet kan de Vlaamse Regering bij het niet naleven van de subsidievoorwaarden op advies van de administratie overgaan tot: inhouding en/of terugvordering van een gedeelte van het financieringsbudget dat toegekend werd aan de organisatie, of definitieve stopzetting van de subsidiëring van de organisatie.

Omdat de verleende subsidie niet zal worden aangewend voor het realiseren van het actieplan en het meerjarige beleidsplan heb ik aan de Vlaamse Regering voorgesteld om de subsidiëring stop te zetten. Dat heeft ze dan ook beslist. Ik besef dat dit een zware beslissing is, maar indien die niet werd genomen, kon dit voorval worden gebruikt als een precedent om beleidsplannen waarvoor men subsidies van de overheid krijgt, niet uit te voeren. De overheid geeft aanzienlijke subsidies aan organisaties uit het Kunstendecreet. Dat kan niet zonder verantwoording. Dat is niet de manier waarop de overheid met belastinggeld kan omspringen.

Volgens mijn informatie zijn de gebouwen die het Raamtheater gebruikt geen eigendom van de vereniging. Het gebouw in de Lange Gasthuisstraat is eigendom van het OCMW. Het gebouw in de De Vriërestraat is eigendom van Artesis Hogeschool, de vroegere Hogeschool Antwerpen. Het gebruik van de gebouwen is een zaak tussen het bestuur van de vereniging en de eigenaars.

Ook het correct omgaan met het personeel is een verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Ik ben niet op de hoogte in welke mate deze afhandeling tot problemen aanleiding zou geven. Ik kreeg wat dit betreft geen signalen en ga ervan uit dat de opzegging van het personeel op een sociaal correcte manier is gebeurd.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

– *De heer Philippe De Coene treedt opnieuw als voorzitter op.*

De heer Erik Arckens: Minister, aangezien dit een vraag om uitleg is geworden in plaats van een interpellatie, zal ik niet verder ingaan op het antwoord. Ik kan wel een halfuur lang uitleggen waar het volgens mij in feite wel om gaat. Het dossier is uiteraard veel ingewikkelder dan dat. Anders zou Knack en allerlei andere bladen er niet zo diep op zijn ingegaan.

Het is een vrij technisch dossier, mijnheer Delva. Ik begrijp uw bezorgdheid. In alle eerlijkheid, ik denk dat ik het dossier een klein beetje beter ken dan de meeste andere leden. Ik pleit er niet voor dat de minister adviezen op zakelijk en artistiek vlak constant naast zich neerlegt, al naargelang de dag en de luim van de consument. In dit geval had dit wel moeten en kunnen gebeuren. De minister gaat er nogal vlug overheen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■